

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Методичні рекомендації
до виконання дипломних робіт
для студентів спеціальності
072 "Фінанси, банківська справа та страхування"
другого (магістерського) рівня

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2017

УДК 336(07)
ББК 65.26р
М 54

Затверджено на засіданні кафедри банківської справи.
Протокол № 7 від 28.11.2016 р.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладачі: О. М. Колодізев
О. М. Рац

Методичні рекомендації до виконання дипломних робіт для студентів спеціальності 072 "Фінанси, банківська справа та страхування" другого (магістерського) рівня : [Електронне видання] / уклад. О. М. Колодізев, О. М. Рац. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. – 63 с.

Визначено загальні вимоги до організації процесу підготовки, виконання та захисту дипломних робіт магістрів за програмами підготовки "Банківський менеджмент" і "Аналітика банківських процесів" з виділенням основних етапів: вибір теми дослідження; визначення мети та завдань дослідження; добір і аналіз літератури з обраної теми і розроблення плану роботи; розгляд теоретичних аспектів вирішення проблеми; підбір фактичного матеріалу і його аналіз; розроблення та обґрунтування методичних рекомендацій і практичних підходів; формулювання висновків і оцінювання отриманих результатів; оформлення та захист магістерської роботи. Подано тематику магістерських робіт, структурні елементи, вимоги до їх оформлення.

Рекомендовано для студентів спеціальності 072 "Фінанси, банківська справа та страхування" (профілізація "Банківська справа") всіх форм навчання.

УДК 336(07)
ББК 65.26р

© Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця, 2017

Вступ

Процес навчання магістрів за спеціальністю 072 "Фінанси, банківська справа та страхування" завершується виконанням магістерської дипломної роботи.

Кваліфікаційна магістерська дипломна робота – це навчально-наукова робота студента, яка виконується на завершальному етапі здобуття освітньої кваліфікації магістра з фінансів, банківської справи та страхування для встановлення відповідності отриманих здобувачами вищої освіти результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів вищої освіти. Вона є кваліфікаційним документом, на підставі якого державна екзаменаційна комісія визначає рівень теоретичної підготовки випускника, його готовність до самостійної роботи за фахом і приймає рішення щодо присвоєння відповідної кваліфікації та видачу диплома магістра з фінансів, банківської справи та страхування.

Дипломна робота магістра є інструментом закріплення та демонстрації сформованих упродовж навчання загальних та спеціальних компетентностей відповідно профілю спеціальності 072 "Фінанси, банківська справа та страхування".

Мета виконання магістерської дипломної роботи – підвищення рівня наукової кваліфікації автора шляхом обґрунтування та розроблення нових підходів до розв'язання конкретної, актуальної проблеми в галузі банківської діяльності; розвиток навичок науково-дослідної роботи; формування вміння розробляти напрями удосконалення вирішення комплексу практичних питань, пов'язаних з проблемою, поставленою в роботі.

Магістерська дипломна робота є самостійною науково-кваліфікаційною роботою, у якій сформульовані та обґрунтовані наукові положення, сукупність яких можна класифікувати як нову ідею або обґрунтування підходів щодо вирішення конкретної проблеми.

Дипломна робота магістра повинна мати характер науково-прикладних досліджень за обраною студентом темою і мати практичне значення для удосконалення банківської діяльності.

Отримання результатів, оформлених у вигляді дипломної роботи, має свої принципи, методи, техніку і технологію. Мета цих методичних рекомендацій – надання допомоги студентам в оптимальній організації діяльності з виконання магістерської дипломної роботи через ознайомлення з принципами її побудови, принципами й методами встановлення

новизни, достовірності та практичної значущості наукових результатів. Також цими методичними рекомендаціями визначаються загальні вимоги до організації процесу виконання дипломних робіт, їх структури і змісту, порядку захисту й оформлення.

Процес підготовки дипломної роботи магістра передбачає:

- 1) вибір теми роботи з урахуванням рекомендованої кафедрою банківської справи тематики та обґрунтування її актуальності;
- 2) постановку мети і конкретних завдань дослідження;
- 3) визначення об'єкта, предмета і методів дослідження;
- 4) узагальнення законодавчої бази, нормативно-правових та інструктивних матеріалів, літературних та інших джерел з досліджуваної теми;
- 5) розгляд теоретичних аспектів вирішення проблеми, поставленої в роботі;
- 6) збирання практичного матеріалу з обраної теми та аналіз стану проблеми на його основі;
- 7) розроблення й обґрунтування методичних рекомендацій та практичних підходів, які повинні надати шляхи вирішення завдань, що поставлені в дипломній роботі;
- 8) формулювання висновків і оцінку одержаних результатів;
- 9) оформлення та захист дипломної роботи.

1. Послідовність підготовки дипломної роботи

Діяльність студентів щодо виконання магістерської дипломної роботи розпочинається з вибору теми та отримання на випусковій кафедрі завдання з методичними рекомендаціями відносно її розроблення. Уже на етапі вибору теми розпочинається співпраця студента з керівником роботи.

Для систематизації підготовки дипломної роботи необхідно розробити та узгодити з керівником її детальну структуру. Виконання роботи має проходити за графіком, що затверджується випусковою кафедрою.

Для вчасного виконання та підготовки до захисту роботи рекомендується дотримуватись графіка навчального процесу, а також календарного графіка, який подано у завданні до дипломної магістерської роботи.

Матеріал щодо об'єкта дослідження збирається протягом переддипломної практики. У цей же час необхідно поглиблено вивчати широке коло нормативних та літературних джерел, що стосуються досліджуваної проблеми.

Під час написання дипломної роботи потрібно не менше одного разу на тиждень зустрічатися з призначеним випусковою кафедрою керівником для своєчасного коригування шляхів розроблення окремих питань обраної теми. Керівник оцінює рівень готовності дипломної роботи за станом на 1 та 15 числа кожного місяця і звітує про відхилення від графіка написання роботи перед завідувачем кафедри на засіданнях кафедри (*з відміткою у протоколі засідання кафедри*).

Перед остаточним оформленням чистового варіанта роботи студент повинен подати керівникові завершену чернетку всіх розділів, вступу, висновків та літератури. Оформлення тексту чернетки наближається до вимог, які ставляться до готової роботи, що допоможе заздалегідь позбутися зайвих помилок під час написання чистового варіанта роботи. Разом із схваленням чернетки керівник розглядає пропозиції студента щодо варіантів графічного матеріалу та надає рекомендації відносно його оформлення.

Після остаточного оформлення чистового варіанта дипломної роботи автор має підписати її сам, а також отримати підписи консультанта з охорони праці (за наявності цього розділу). Також необхідно оформити дві **довідки** з об'єкта дослідження про актуальність розроблення цієї теми та можливість практичного впровадження розроблених у роботі рекомендацій (додаток А). Після цього робота подається керівнику разом із

чернеткою та демонстраційним матеріалом, електронним варіантом роботи, а також тезами та науковими статтями, виконаними за найбільш вагомими результатами роботи. Керівник ставить підпис на другому аркуші завдання та складає **відгук** з рекомендацією її до захисту (додаток Б).

Далі дипломна робота подається на зовнішнє рецензування науковому працівникові або досвідченому висококваліфікованому спеціалісту з банківської справи (**рецензія** з банку, відмінного від бази переддипломної практики). Рецензія складається за формою, наведеною в додатку В.

Разом з відгуком, рецензією, довідками, поданням до магістерської дипломної роботи, яке підписане керівником, та рефератом роботи на трьох мовах, дипломна робота надається в комісію з нормоконтролю. Член комісії з нормоконтролю ставить підпис на **завданні** до дипломної роботи. Також на завданні ставиться підпис лаборанта кафедри, який засвідчує наявність **CD-диску** з електронним варіантом роботи.

Підписана членом комісії з нормоконтролю робота, зі всіма супровідними документами, надається завідувачу випускової кафедри для остаточного затвердження. У момент подання студентом комплексу матеріалів дипломної роботи завідувач кафедри надає особисто кожному здобувачеві **Лист зауважень** (додаток Д) для відображення результатів остаточного контролю за дотриманням усіх необхідних вимог щодо процедури допуску її до захисту.

Тільки після підпису завідувача кафедри дипломну роботу опрацюють у тверду палітурку. На зворотному боці палітурки прикріплюється конверт, до якого вкладається відгук керівника, рецензія та дві довідки з об'єкта дослідження, які засвідчують актуальність теми та використання результатів дослідження.

Для захисту дипломної роботи має бути підготовлена доповідь з обов'язковим обґрунтуванням актуальності теми роботи, її мети та основних результатів з посиланнями на **демонстраційний матеріал**. Студент має підготувати роздрукований демонстраційний матеріал з титульним аркушем з підписом керівника та студента (5 екз.). Також до захисту студент готує **презентацію в PowerPoint** (не менше 10 слайдів), які мають відповідати роздрукованому варіанту демонстраційного матеріалу.

2. Вибір теми дипломної роботи

Виконання дипломної роботи розпочинається вибором теми та затвердженням її кафедрою банківської справи. Вибір теми вирішальним чином обумовлює результат дослідження. Під час обрання теми основними критеріями повинні бути актуальність, новизна і перспективність; наявність теоретичної бази; можливість виконання теми в цій установі банку; можливість отримання від впровадження результатів дослідження економічного ефекту.

Тематика дипломних робіт опрацьовується випусковою кафедрою, виходячи із завдань, що впливають з програми підготовки магістрів з банківської справи, актуальності й можливості проведення науково-дослідної роботи з тих чи інших питань протягом часу, передбаченого навчальним планом.

З метою забезпечення відповідності тематики робіт сучасним вимогам конкретний перелік тем кожного року переглядається та затверджується кафедрою банківської справи.

Теми дипломних робіт магістрів за спеціальністю 072 "Фінанси, банківська справа та страхування" наведені в додатку Е – для магістерської програми "*Банківський менеджмент*" та в додатку Ж – для магістерської програми "*Аналітика банківських процесів*".

Для вибору теми дипломної роботи студенти особисто подають заяву. Обрана тема погоджується та уточнюється з керівником, після чого слухачі розробляють план і календарний графік роботи, який має відповідати календарному графіку (*у завданні до дипломної роботи*), затвердженому кафедрою банківської справи. Відповідно до теми для виконання роботи студенту видається **завдання** за встановленою формою.

3. Керівництво підготовкою дипломних робіт

Керівником дипломної роботи призначається один із провідних викладачів випускової кафедри. Крім того, до керівництва роботою залучається консультант з охорони праці, який закріплюється за студентом відповідною кафедрою (за наявності відповідного розділу роботи).

До основних функцій керівника належать:

допомога студенту в уточненні теми роботи та розробленні її плану;
орієнтація на збирання необхідної для написання роботи інформації в період переддипломної практики;

рекомендації щодо вибору джерел наукової, методологічної та спеціальної літератури;

консультації щодо змісту роботи;

контроль за виконанням окремих етапів роботи відповідно до затвердженого кафедрою графіка;

поради щодо оформлення роботи, підготовки доповіді та графічного матеріалу;

складання відгуку про роботу.

Керівник дипломної роботи звертає увагу студента на наявні недоліки в роботі (оформлення, стиль, орфографія та пунктуація, зміст підрозділів, послідовність викладення тексту), але не виправляє їх сам.

4. Вимоги до змісту дипломної роботи

Структура дипломної роботи має стандартизований характер і повинна містити:

титульний аркуш, подання, завдання, анотацію, зміст, вступ, основну частину, висновки, літературу (список використаних джерел), додатки.

Титульний аркуш дипломної роботи (додаток З) містить: найменування вищого навчального закладу та випускової кафедри; тему роботи; дані про автора роботи; науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові керівника та консультантів; місто, рік.

Завдання до дипломної роботи розміщується безпосередньо після титульного аркуша. Завдання видається перед початком переддипломної практики на типовому бланку (додаток И).

Подання до дипломної роботи містить дані про успішність навчання студента, а також висновки керівника та випускової кафедри про дипломну роботу (додаток К).

Анотація до роботи пишеться на трьох мовах (українською, російською та англійською) – 12 кегль (див. зразок цього документа в додатку Л).

Зміст подають після анотації до дипломної роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок вступу, усіх розділів і підрозділів, висновків, літератури, додатків. Зразок оформлення змісту наведено в додатку М.

У вступі магістерської дипломної роботи розкривають сутність та стан наукового питання, його значущість, актуальність його розроблення,

формулюються мета і завдання роботи, об'єкт і предмет, обрані методи дослідження та їх практичне значення. Рекомендований обсяг вступу – 3 – 5 сторінок. Викладаючи вступ, необхідно дотримуватися такої послідовності:

1. *Обґрунтування актуальності обраної теми* – початковий етап будь-якого дослідження. Стосовно дипломної роботи поняття "актуальність" має одну особливість. Як зазначалося раніше, дипломна робота є кваліфікаційною працею, і те, як її автор демонструє вміння обрати тему і наскільки правильно він цю тему розуміє й оцінює з точки зору своєчасності та значущості, характеризує його наукову зрілість і професійну підготовленість. Під час висвітлення актуальності потрібно висвітлити головне – сутність проблеми, з чого й випливає актуальність теми. Проблема завжди виникає тоді, коли старе знання вже виявило свою неспроможність, а нове ще не набуло розвинутої форми. Таким чином, проблема в науці – це суперечлива ситуація, яка вимагає свого вирішення. Для з'ясування стану розробки обраної теми складається короткий огляд літератури, з якого можна зробити висновок, що ця тема ще не розкрита (розкрита лише частково, або не в тому аспекті), і тому вимагає подальшого розроблення.

2. *Мета і завдання дослідження*. Формулюється мета роботи і завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Метою дипломної роботи може бути, наприклад, розроблення і наукове обґрунтування методичних основ щодо підходів до управління (організації, обліку, аналізу) конкретним видом операцій. Завдання формулюються у формі переліку (вивчити..., описати..., визначити..., дослідити..., з'ясувати сутність..., показати..., узагальнити..., встановити..., виявити..., довести..., впровадити..., вивести залежність..., встановити взаємозв'язок..., проаналізувати..., розробити..., дати рекомендації та ін.). Формулювати завдання необхідно якомога ретельніше, оскільки опис їхнього вирішення становить зміст підрозділів дипломної роботи.

3. *Об'єкт і предмет дослідження*. Об'єкт – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення. Предмет – це те, що міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. Наприклад, під час виконання теми, пов'язаної з дослідженням ресурсного потенціалу банку, об'єктом може бути діяльність вітчизняних банків на ринку залучення та розміщення банківських ресурсів; предметом – ресурсний потенціал вітчизняних банків.

4. Методи дослідження. Подається перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в роботі мети. Перерахувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом.

5. Інформаційно-теоретична база дослідження. Автором зазначається, які види інформаційних джерел були використані під час написання магістерської дипломної роботи.

6. Практичне значення отриманих результатів. Коротко характеризуються основні прикладні результати роботи, визначається можлива галузь їх впровадження та їх вплив на проблему, яка при цьому вирішується. Зазначається, що наукові результати дипломної роботи знайшли практичне застосування у діяльності окремих банківських установ, що підтверджується відповідними довідками. Також указуються напрями застосування розроблених методичних рекомендацій у практичну діяльність банків.

Основна частина дипломної роботи складається з розділів та підрозділів. У розділах основної частини детально розглядаються методика і техніка дослідження й узагальнюються результати. Дипломна робота складається з трьох розділів: теоретичного, експериментального (аналітично-дослідницького) та проектного. Наприкінці кожного з розділів основної частини автором подаються коментарі, які повинні містити: коротку сутність результату; формулювання новизни (за результатами досліджень); обґрунтування достовірності результату; практичну цінність отриманого результату.

Перший розділ дипломної роботи має теоретичний характер. У ньому обґрунтовується теоретична база обраної проблеми, виконується її макроекономічний аналіз, дається огляд літературних джерел, нових розробок.

У першому розділі висвітлюються основні теоретичні положення досліджуваної теми на основі вивчення сучасної наукової літератури. Особлива увага приділяється дискусійним проблемним питанням: різні точки зору необхідно критично проаналізувати, і на основі цього сформулювати й аргументувати свою думку. У цьому розділі є обов'язковими посилання на використану літературу (обов'язковим є посилання на **сучасну** наукову літературу, а також **наукові публікації викладачів ХНЕУ ім. С. Кузнеця**).

Огляд літературних джерел – найвища форма узагальнення інформації. Він систематизує зміст багатьох документів за основними напрямками їх використання. При цьому повинна даватись аргументована оцінка використаних відомостей. Загальна методика складання огляду містить: з'ясування

стану питання, ознайомлення з темою та з'ясування її меж, складання попереднього плану огляду, відбір найбільш цінного матеріалу, аналіз джерел, їх оцінювання та зіставлення, групування зведень, їх узагальнення, висновки та рекомендації на основі цього огляду. Огляд повинен повно та систематизовано відображувати стан предмета дослідження. Положення, що містяться в ньому, повинні дозволяти об'єктивно оцінювати науково-прикладну значущість досліджуваної проблеми, правильно вибирати шляхи та засоби досягнення мети, поставленої в роботі.

В огляді літератури автор окреслює основні етапи розвитку наукової думки за поставленою проблемою. Стисло, критично висвітливши роботи попередників, студент повинен назвати ті питання, які залишилися невирішеними і, отже, визначити своє місце у розв'язанні проблеми.

У першому розділі надається фінансово-економічна характеристика об'єкта дослідження, розкриваються стан і перспективи його розвитку. Якщо ж проблема притаманна всій банківській системі, то здійснюється аналіз макро- чи мікроекономічних показників, або розглядається стан розвитку певної проблеми порівняно зі станом грошово-кредитних систем розвинутих країн.

Під час складання характеристики об'єкта дослідження потрібно навести такі дані: його повне найменування, форму власності, призначення, підпорядкованість, коротку історичну довідку, організаційну структуру, склад основних підрозділів та виконавців, їх функції. Далі на основі форм звітності зібрати дані за основними показниками діяльності об'єкта дослідження за 3 – 5 попередні періоди. Зібрані дані треба оформити у вигляді таблиць, діаграм, графіків.

Типовими помилками, що допускаються студентами в теоретичному розділі роботи, є:

- подання теоретичної інформації без її подальшого критичного аналізу;
- підрозділ складається здебільшого з витягу із законодавчого акту;
- подання в розділі довідкової і загальновідомої інформації;
- подання інформації винятково в текстовій формі без підкріплення її порівняльними таблицями і наочними рисунками.

У другому розділі дипломної роботи повинен бути обґрунтований вибір напряму досліджень, наведені методи вирішення завдань і їх порівняльні оцінки, розроблена загальна методика проведення дослідження.

Важливою складовою аналітично-дослідницького розділу дипломної роботи є аналіз організації вирішення досліджуваних проблем у банках з метою виявлення позитивних сторін та наявних недоліків. Критеріями

такого оцінювання є рівень науково-теоретичного розвитку, методологічна база, позитивний досвід різних сфер банківського середовища в нашій та зарубіжних країнах.

У процесі виконання аналітично-дослідницького розділу студент повинен використати практичні матеріали, зібрані у процесі підготовки до написання дипломної роботи. Важливим під час здійснення аналізу є виконання необхідних розрахунків (у динаміці за 3 – 5 років). Вони повинні бути вірогідними, достатніми та виконуватися відповідно до чинних методик.

Дослідницька складова розділу є обов'язковою для всіх дипломних робіт. Під час дослідження використовуються методи спостереження, компаративного (порівняльного) аналізу, моделювання, теорії ймовірності, математичної статистики, методи соціальних досліджень (опитування, анкетування) та ін.

Як результати дослідження, можуть виступати емпіричні, графічні та інші залежності, проекти нормативних актів, моделі, схеми та структури, фінансово-економічні рішення, розроблені методики тощо.

Результати дослідження мають бути використані в проектному розділі для обґрунтування конкретних пропозицій та рекомендацій.

Студент повинен продемонструвати вміння самостійно проводити наукові дослідження, застосовувати сучасні економіко-математичні методи та інші методи наукового пізнання, надавати науково-аналітичну характеристику новим явищам, а також використовувати нові знання для конкретних прикладних рішень у галузі банківської справи.

Типовими помилками, що допускаються студентами в аналітичному розділі роботи, є:

- проведення аналітичних дій без обґрунтування необхідності їхнього проведення;

- відсутність чітких висновків після побудованих таблиць, графіків, рисунків;

- відсутність структурно-логічного зв'язку між аналітичними діями;

- робота присвячена більшою мірою оцінно-аналітичним процедурам, а ключове слово у назві роботи (управління, аналіз, планування тощо) залишились поза увагою автора.

Третій розділ – найбільш важлива частина дипломної роботи.

У цьому розділі на базі теоретичного узагальнення і аналізу обраної як предмет дослідження проблеми обґрунтовуються нові підходи до її вирішення, теоретичні, нормативні, методичні та практичні пропозиції.

У третьому розділі розробляються рекомендації з підвищення ефективності здійснення окремих видів банківських операцій та послуг у межах

досліджуваної проблеми: активізація розвитку банківської справи в Україні, запобігання фінансової та платіжної кризи, оптимізація грошового обігу, раціоналізація управління активно-пасивними операціями, розширення напрямів інвестиційної діяльності, лібералізація валютного та фондового ринків, зміцнення фінансової стійкості, підвищення прибутковості банківських операцій, застосування нових видів послуг, використання дієвих методів аналізу та оцінки банківської діяльності.

Обов'язковою умовою якісного виконання проектного розділу є застосування сучасної комп'ютерної техніки, економіко-математичних методів та моделей, результатів наукових досліджень (наприклад, використання CASE-засобу в програмному продукті BPwin за стандартом IDEF0 – опис процесів методики, особливостями якого є те, що він дозволяє подати алгоритм аналізу у вигляді діаграми, наглядно представити процес удосконалення об'єкта дослідження).

Рекомендації та пропозиції повинні мати наукову мотивацію і впливати з аналізу фактичного матеріалу, тобто з аналітичного розділу.

Зміст третього розділу найбільш повно розкриває здатність студента до самостійної роботи, виявляє його вміння використовувати теоретичні знання в конкретних умовах практичної діяльності.

Типовими помилками, що допускаються студентами в оптимізаційному розділі роботи, є:

рекомендації більшою мірою присвячено проблемам оптимізації предмета дослідження у загальному плані та не порушуються питання практичного його застосування до банку, що досліджується;

інформація у третьому розділі дублює інформацію першого чи другого розділу;

відсутні чіткі висновки за результатами проведених досліджень: на чому воно ґрунтувалося, як відбувалося і що дало (які резерви поліпшення діяльності підприємства було ідентифіковано у попередніх розділах);

відсутній структурно-логічний зв'язок між аналізом, проведеним у другому розділі та напрямками пошуку резервів оптимізації, які повинні бути викладені у третьому розділі.

Усі розділи роботи повинні бути пов'язані між собою, тому особливу увагу потрібно звертати на логічні "переходи" від одного розділу до іншого й у середині розділу – від питання до питання.

Другий і третій розділи дипломної роботи повинні бути широко проілюстровані відповідними схемами, графіками, таблицями. Кількість ілюстрацій не обмежена, але їх повинно бути не менше восьми-десяти.

Кожний розділ дипломної роботи має бути завершений стислими висновками (1–2 абзаци).

У четвертому розділі роботи (за його наявності) викладаються питання організації охорони праці, консультації які здійснює відповідна кафедра.

Висновки дипломної роботи виконують роль закінчення, обумовленого логікою проведення дослідження у формі синтезу накопиченої в основній частині наукової інформації. Цей синтез – послідовне, логічне викладення отриманих підсумкових результатів та їх співвідношення із загальною метою і конкретними завданнями, поставленими і сформульованими у вступі. У висновках стисло узагальнюється виконане дослідження: визначається не тільки його наукова новизна і теоретична значущість, які випливають з кінцевих результатів, а й практична цінність.

Література. У цьому розділі в алфавітному порядку наводяться використані законодавчі, нормативні акти, літературні джерела з досліджуваної проблеми.

Рекомендована загальна кількість позицій у переліку використаної літератури має бути не менше, ніж 100 джерел.

Опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи. До переліку джерел не включаються праці, на які немає посилання у тексті дипломної роботи і вони фактично не були використані.

У списку літератури **обов'язково повинні бути** посилання на зарубіжну літературу, а також переважна кількість сучасної наукової літератури (статті, монографії), у тому числі науковців ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Необхідно використовувати оновлену інформацію (на кафедрі, сайті кафедри та електронному репозитарії ХНЕУ ім. С. Кузнеця) щодо узагальненого переліку наукових публікацій викладачів кафедри банківської справи (у тому числі у виданнях, які реферуються в міжнародних наукометричних базах) за відповідною тематикою.

До додатків доцільно включати допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття дипломної роботи: використані у роботі дані про діяльність об'єкта дослідження за останні 3 – 5 років; проміжні математичні доведення, формули та розрахунки; таблиці допоміжних цифрових даних; інструкції і методики, опис алгоритмів і програм вирішення задач на ПЕОМ, які розроблені в процесі виконання роботи; ілюстрації допоміжного характеру.

Додатки не входять у загальний обсяг дипломної роботи.

Додатки **обов'язково** повинні містити:

1. Допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття дипломної роботи.
2. Копії опублікованих студентом тез доповідей на конференціях, наукових статей за весь період навчання (окремий титульний аркуш додатка).
3. Копії опублікованих студентом статей за темою дипломної роботи (окремий титульний аркуш додатка).
4. Копії сертифікатів, які отримав студент додатково протягом періоду навчання в університеті, що підтверджують сформовані у нього певні професійні компетентності (окремий додаток).
5. Комплект ілюстративного матеріалу, що використовується під час захисту (окремий титульний аркуш додатка).

5. Вимоги до оформлення дипломної роботи

Дипломна робота виконується державною мовою України. Виклад змісту дипломної роботи повинен бути літературним, чітким і ясным.

Оскільки дипломна робота є кваліфікаційною працею, її мові та стилю слід приділити серйозну увагу. Стиль роботи має бути науковим. Для наукового тексту характерними є смислова завершеність, цілісність і зв'язність. Важливим засобом вираження логічних зв'язків є спеціальні функціонально-синтаксичні засоби зв'язку, що вказують на послідовність розвитку думки (спочатку, насамперед, потім, по-перше, по-друге, отже), заперечення (проте, але, у той час як, тим не менше), причинно-наслідкові відношення (таким чином, тому, завдяки цьому, відповідно до цього, внаслідок цього), перехід від однієї думки до іншої (звернімося до..., розглянемо..., зупинимось на..., розглянувши..., перейдемо до..., необхідно зупинитися на...), результат, висновок (отже, значить, як висновок, на закінчення зазначимо, усе сказане дає змогу зробити висновок, підсумовуючи, слід сказати...).

Дипломну роботу слід виконувати тільки за допомогою комп'ютера. **Times New Roman (розмір шрифту 14) з інтервалом 1,3** на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 (210 × 297 мм).

Обсяг дипломної роботи повинен становити приблизно 100 – 120 сторінок.

Текст роботи необхідно розміщувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм.

Заголовки структурних частин роботи "ЗМІСТ", "ВСТУП", "РОЗДІЛ", "ВИСНОВКИ", "ЛІТЕРАТУРА", "ДОДАТКИ" пишуть великими літерами симетрично до тексту (не дозволяється їх підкреслювати, переносити в них слова). Заголовки підрозділів пишуть маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Абзаци починають з відступу, що дорівнює 1,25 – 1,5 см. Крапку в кінці заголовка не ставлять.

Кожний **розділ** дипломної роботи треба починати з нової сторінки. На попередній сторінці при цьому повинно бути не менше 10 рядків тексту.

Відстань між заголовком розділу і заголовком підрозділу повинна дорівнювати 2 – 3 рядкам (приблизно 30 мм), між заголовком підрозділу та наступним текстом повинна дорівнювати 1 – 2 рядкам (приблизно 20 мм), між заголовком підрозділу й останнім рядком попереднього тексту (у разі, коли закінчення одного і початок іншого підрозділу розміщуються на одній сторінці) – 2 рядкам. При цьому після заголовку підрозділу і відповідного відступу на сторінці повинно бути розміщено не менше 3 рядків тексту.

Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака N.

Першою сторінкою дипломної роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок роботи. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять. Другою сторінкою є завдання до дипломної роботи. На цій сторінці також не ставлять номер.

Наступними сторінками є подання, анотація, зміст, які теж не нумеруються. Зміст роботи має бути розміщений на одній сторінці.

Перша сторінка вступу є шостою сторінкою тексту роботи. Проте на ній номер аркуша не ставиться. На наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці, залишаючи праве поле 10 мм.

Нумерація розділів у дипломній роботі повинна бути наскрізною арабськими цифрами **від центру сторінки**. Після номера розділу ставлять крапку і пишуть назву розділу ЗАГОЛОВНИМИ літерами, наприклад:

1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ БАНКУ

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими

ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: "1.2." (другий підрозділ першого розділу). Потім у тому ж рядку пишуть заголовок підрозділу з абзацного відступу, наприклад:

1.2. Депозитні та недепозитні операції банків з формування ресурсної бази

Ілюстрації (схеми, графіки) і таблиці необхідно подавати в магістерській роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, які розміщені на окремих сторінках дипломної роботи, включають до загальної нумерації сторінок.

Ілюстрації позначають словом "Рис." і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках.

Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: "Рис. 1.2." (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назву і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в магістерській роботі подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис "Таблиця" із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: "Таблиця 1.2" (таблиця друга першого розділу). Якщо в роботі одна таблиця, її нумерують за загальними правилами.

У разі переносу частини таблиці на інший аркуш (сторінку), слово "Таблиця" і її номер вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова "Продовження табл." (якщо це друга чи наступна частина), або "Закінчення табл." (якщо таблиця займає більш ніж дві сторінки) і вказують номер таблиці, наприклад: "Продовження табл. 1.2", "Закінчення табл. 1.2".

Формули в дипломній роботі (якщо їх більше одної) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу).

Примітки до тексту і таблиць, в яких вказують довідкові та пояснювальні дані, нумерують послідовно в межах однієї сторінки. Якщо приміток на одному аркуші декілька, то після слова "Примітки" ставлять двокрапку, наприклад:

Примітки:

1.

2.

Якщо є одна примітка, то її не нумерують і після слова "Примітка" ставлять крапку.

Ілюстрації

Ілюстрації повинні мати змістовну назву, яку розміщують після номера ілюстрації. За необхідності ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (підрисунковий текст).

Відстань між останнім рядком попереднього тексту й ілюстрацією (з **числовими значеннями даних**), між ілюстрацією і її назвою, між назвою ілюстрації і пояснювальними даними до неї, між назвою ілюстрації (або пояснювальними даними) і наступним текстом повинна дорівнювати 1 рядку. Підпис ілюстрації здійснюється з абзацного відступу.

Ілюстрації розміщують (без рамки-контура по периметру) після посилання на них у тексті, наприклад: "...ПАТ "Банк Харків" постійно розширює свою діяльність, про що свідчить динаміка активів, зобов'язань та капіталу (рис. 1.5)".

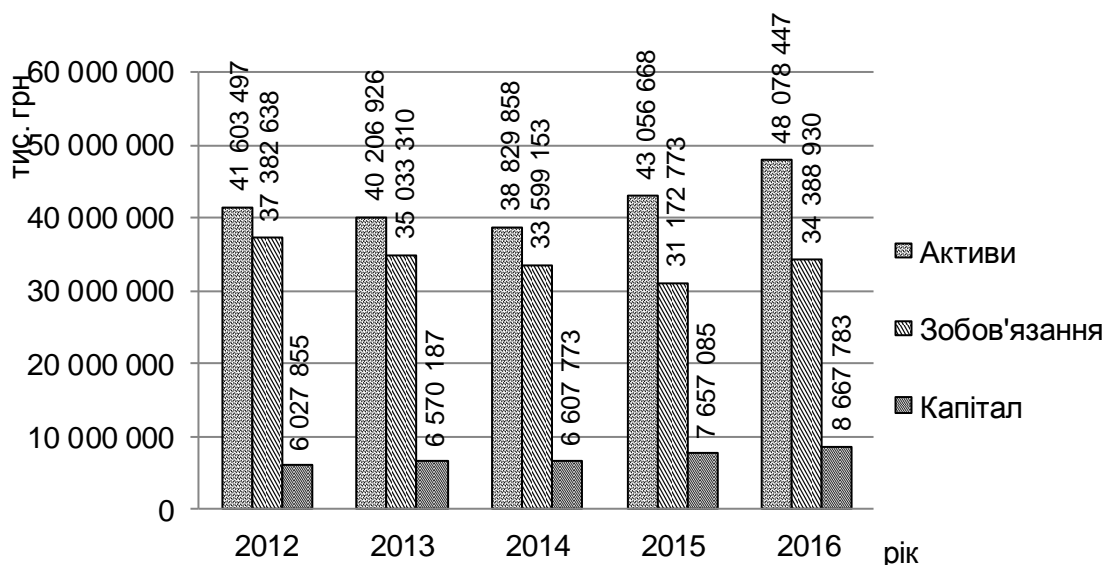

Рис. 1.5. Динаміка основних показників діяльності ПАТ "Банк Харків" за 2012 – 2016 рр.

Далі необхідно зробити висновки відносно динаміки показників, наведених на рис. 1.5. Не можна починати або закінчувати розділ (підрозділ) ілюстрацією без тексту на сторінці.

Таблиці

Цифровий матеріал, зазвичай, повинен оформлятися у вигляді таблиць.

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею симетрично до тексту. Назву таблиці та слово "Таблиця" починають з великої літери. Назву не підкреслюють.

Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними. Висота рядків повинна бути не меншою 8 мм. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба.

Форма побудови таблиці:

Таблиця (номер)

Назва таблиці

Головка								Заголовки граф
							Підзаголовки граф	
Рядки								
	Боковик (заголовки рядків)	Графи (колонки)						

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті, таким чином, щоб її можна було читати без повороту переплетеної роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш. У разі перенесення таблиці на інший аркуш (сторінку) назву вміщують тільки над її першою частиною, усі графи частини першої нумерують арабськими цифрами. На другому аркуші після слів "Продовження табл. (номер)" повторюють нумерацію граф таблиці. Таблицю з великою кількістю граф можна ділити на частини і розміщувати одну частину під іншою в межах однієї сторінки.

Відстань між словом "Таблиця" і останнім рядком попереднього тексту повинна дорівнювати 1 рядку. Назва таблиці пишеться на наступному рядку. Відстань між назвою таблиці та головкою таблиці, а також між таблицею і наступним текстом повинна дорівнювати 1 рядку. Після головки таблиці на сторінці повинно бути розміщено не менше 2-х рядків таблиці.

Розглянемо конкретний приклад побудови таблиці. Перш за все, у тексті робиться посилання на таблицю. Наприклад:

"Динаміка розрахованих коефіцієнтів наведена в табл. 2.10".

Таблиця 2.10

Динаміка показників, що характеризують стан зобов'язань та капіталу ПАТ "Банк Харків"

Показники	Станом на 01.01		
	2014 р.	2015 р.	2016 р.
Норматив адекватності регулятивного капіталу, %	10,28	11,93	11,75
Коефіцієнт співвідношення власного капіталу та залучених коштів	0,115	0,108	0,106
Норматив адекватності основного капіталу, %	6,53	7,06	6,95
Захищеність власного капіталу	2,10	2,51	3,51
Рентабельність власного капіталу, %	20,93	15,39	28,47
Мультиплікатор капіталу	9,71	10,27	10,43
Рівень поточних рахунків у пасивах, %	32,09	26,48	24,07
Співвідношення зобов'язань і капіталу	8,71	9,27	9,43
Коефіцієнт рівня капіталу у пасивах, %	10,30	9,74	9,59
Коефіцієнт співвідношення кредитів і депозитів	0,84	1,03	1,00
Коефіцієнт максимального розміру отриманих міжбанківських кредитів, %	24,46	40,14	39,86
Максимальний розмір наданих міжбанківських кредитів, %	69,38	48,45	109,05

Примітка. Для компактного подання даних великих таблиць в основному тексті дозволяється формувати їх матеріал **12 кеглем з інтервалом 1,0**, або виносити їх у окремі додатки.

Формули

У дипломних роботах формули розміщують безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються. Перед та після кожної формули повинно залишатися не менше одного вільного рядка. Номер формули вказують на рівні формули в дужках у крайньому правому положенні на рядку.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони подані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова "де" без двокрапки.

Наприклад:

"На наступному етапі визначається коефіцієнт конкордації W :

$$W = \frac{12}{m^2(n^2 - n) - m \sum_{j=1}^m T_j} \sum_{j=1}^n d_j^2, \quad (2.4)$$

де T – показник рівних оцінок;

m – кількість експертів;

n – напрям дослідження.

Коефіцієнт конкордації може приймати значення в межах від 0 до 1 і визначається для кожного питання окремо. За повної погодженості думок експертів $W = 1$ ".

Перелік

Перелік, за необхідності, може бути наведений в межах пунктів чи підпунктів. Перед переліком ставиться двокрапка.

Перед кожною позицією переліку потрібно ставити або арабські цифри, або малі букви української абетки, або виділяти кожен пункт переліку абзацем. Наприклад:

"Запропонована система показників відповідає таким вимогам:

придатність для економіко-статистичного і математичного аналізу;

аналітичність, тобто здатність пояснювати причини явищ, відображуваних аналізованими показниками;

коректність, тобто забезпечує потрібну для практичних цілей вірогідність досліджуваного об'єкта;

прогностичність і динамічність, тобто придатність для відображення зміни процесу або явища в часі;

однозначність, тобто при інтерпретації може допускатися тільки одне тлумачення".

Посилання

У процесі написання дипломної роботи необхідно давати посилання на джерела, матеріали або окремі результати інших авторів, які наводяться в роботі. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них наявний матеріал, який не включено до останнього видання.

Посилання в тексті роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад: "Широкого поширення для проведення міжбанківського аналізу набули рейтингові методики [92; 129; 130; 190]".

У теоретичному розділі в посиланнях на літературні джерела повинні бути номери сторінок: [18, с. 28; 84, с.104–106].

Посилання на ілюстрації дипломної роботи вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад: "Як подано на рис. 1.2 ... ". Посилання на формули вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад: "... у формулі (2.1) ". На всі таблиці роботи повинні бути посилання в тексті, при цьому слово "таблиця" у тексті пишуть скорочено, наприклад: "... в табл. 1.2". У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово "дивись", наприклад: "див. табл. 1.2".

Список використаних джерел (розділ "ЛІТЕРАТУРА")

Джерела треба розміщувати в списку у такому порядку:

Конституція України;

Кодекси;

Закони України;

Укази Президента;

Постанови Верховної Ради України;
Постанови Кабінету Міністрів України;
інструкції та нормативні акти, видані міністерствами та іншими державними установами;

наукова, навчально-методична та спеціальна література (у тому числі газетні та журнальні статті), видана українською та російською мовами в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків;

державні стандарти, ДБН;

література, видана іноземними мовами;

ресурси мережі Інтернет.

Відомості про джерела, включені до списку, необхідно давати згідно з вимогами державного стандарту. Приклади оформлення списку використаних джерел подано в додатку Н.

Примітка. У процесі виконання дипломної роботи обов'язковим є опрацювання статей науковців ХНЕУ ім. С. Кузнеця, зокрема публікацій в наукових журналах та збірниках наукових праць: "Економіка розвитку", "Управління розвитком", "Бізнес Інформ", "Проблеми економіки".

Додатки

Додатки оформлюють як продовження дипломної роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи.

Перед додатками на чистому аркуші в центрі по середині великими літерами пишуть слово "ДОДАТКИ", на якому ставлять номер сторінки (його проставляють у "ЗМІСТІ"), а подальші додатки не нумерують.

Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки. У правому верхньому куті над заголовком додатка малими літерами з першої великої пишеться слово "Додаток __" і велика літера, що позначає додаток. Заголовок додатка пишеться нижче слова "Додаток" малими літерами з першої великої симетрично до тексту.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, **за винятком літер Г, Ґ, Є, Ї, І, Й, О, Ч, Ъ**, наприклад: Додаток А, Додаток Б та ін. Один додаток позначається як Додаток А.

Якщо додаток не вміщується на одній сторінці, його можна переносити на наступні, при цьому на другій у правому верхньому куті пишеться "Продовження додатка ____", а якщо додаток займає більше, ніж три сторінки, на останній пишеться "Закінчення додатка ____".

Якщо в роботі як додатки використовуються оригінали документів або їх копії, і при цьому місця для слова "Додаток" і його назви немає, то перед додатком можна розміщувати чисту сторінку, на якій посередині пишуть номер та назву додатка.

Ілюстрації, таблиці та формули, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: рис. Д.1.2 – другий рисунок першого розділу додатка Д; формула (А.1) – перша формула додатка А.

Дипломна робота повинна бути акуратно переплетена і підписана як самим студентом, так і керівником роботи від кафедри банківської справи, консультантами та завідувачем кафедри банківської справи.

Демонстраційний матеріал до захисту дипломної роботи подається на аркушах формату А4 (210×297 мм) у кількості не менше 10 аркушів, які сформовані у файли для кожного члена державної екзаменаційної комісії (у п'яти примірниках).

Для демонстраційного матеріалу окремо формують титульний аркуш, приклад якого наведений в додатку П.

Презентація дипломної роботи має бути виконана у форматі PowerPoint та повинна співпадати з демонстраційним матеріалом.

Також для допуску до захисту студенту потрібно належним чином оформити реферат дипломної роботи (додаток Р), який з титульною сторінкою та анотацією до дипломної роботи розміщується в репозитарії ХНЕУ ім. С. Кузеця.

Об'єктивне оцінювання підготовлених до захисту дипломних робіт проводиться на основі результатів їх перевірки у системі "**Антиплагіат**".

Для цього у встановлений строк студент має надати на кафедру CD-диск з належним чином сформованими та оформленими документами, які є остаточним варіантом магістерської дипломної роботи. Структуру документів, які подаються студентом на диску подано в додатку С.

Результати перевірки роботи на плагіат використовуються у висновку керівника про можливість допуску дипломної роботи до захисту й визначенні оцінки за магістерську дипломну роботу державною екзаменаційною комісією.

6. Порядок захисту дипломних робіт

Захист дипломних робіт проводиться на відкритому засіданні державної екзаменаційної комісії.

Дата захисту кожної роботи визначається графіком засідань державних екзаменаційних комісій. Списки студентів, допущених до захисту дипломних робіт, подаються до державної екзаменаційної комісії (ДЕК) не пізніше, ніж за тиждень до захисту.

Процедура захисту дипломної роботи є прилюдною і складається з таких дій:

доповідь автора (визначається актуальність, мета, наукова та практична цінність роботи; питання, що винесені на захист, результати дипломної роботи). Рекомендована тривалість доповіді слухача – до 10 хвилин;
відповідь на запитання членів ДЕК і присутніх на захисті;
відповідь на зауваження наукового керівника та рецензентів;
підведення підсумків захисту дипломної роботи (дається оцінка дипломної роботи кожного слухача).

На підставі рецензії та відгуку наукового керівника, результатів захисту дипломної роботи державна екзаменаційна комісія приймає мотивоване рішення за кожним слухачем про присвоєння кваліфікації магістра.

Результати захисту дипломних робіт оголошуються у цей же день після оформлення протоколів засідання державної екзаменаційної комісії.

Магістерські дипломні роботи, що містять особливо цінні практичні рішення, пропозиції, можуть бути рекомендовані ДЕК для опублікування або для доповідей і повідомлень на науково-теоретичних або науково-практичних конференціях, семінарах, симпозіумах тощо.

Студенти, роботи яких містять значний обсяг наукової новизни, можуть бути рекомендовані ДЕК для вступу до аспірантури.

Анотації деяких тем дипломних робіт наведено у додатку Т.

7. Критерії оцінювання дипломних робіт

Оцінка виконаних робіт здійснюється на підставі об'єктивних критеріїв за 100-бальною шкалою, а саме:

ступінь самостійності виконання й оригінальність матеріалів дипломної роботи (1 – 20 балів);

глибина практичного аналізу проблеми і застосування сучасних методів дослідження, використання комп'ютерної техніки, інформаційних технологій (1 – 20 балів);

науково-практичний рівень результатів (1 – 30 балів);

якість викладення змісту пояснювальної записки (1 – 10 балів);

презентація роботи, стиль викладення, мовна грамотність, якість графічного матеріалу, відповіді на поставлені запитання, комунікативні здібності студента (1 – 20 балів).

Виконання кожного завдання для практичних занять оцінюється відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 7.1).

Таблиця 7.1

Шкала оцінювання дипломних магістерських робіт

Сума балів	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно
1 – 34	F	

Додатки

Додаток А

Зразок оформлення довідок з об'єкта дослідження

Довідка

Дана студенту Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця _____

(П. І. Б.)

у тому, що його дипломна робота на тему _____
(назва теми)

є актуальною в сучасних умовах для _____ .
(назва організації)

Керівник
(організації, відділу)

(П. І. Б.)

Довідка

Дана студенту Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця _____

(П. І. Б.)

у тому, що висновки, пропозиції і рекомендації, що містяться у його дипломній роботі на тему _____
(назва теми)

можуть бути використані в практичній діяльності _____ .
(назва організації)

Керівник
(організації, відділу)

(П. І. Б.)

Зразок відгуку керівника на дипломну роботу

ВІДГУК

на дипломну роботу студента другого року навчання магістратури
фінансового факультету ХНЕУ ім. С. Кузнеця
на здобуття освітнього ступеня "Магістр"
за спеціальністю 072 "Фінанси, банківська справа та страхування"
Іванова Михайла Олександровича
на тему: "Управління кредитною політикою банку"

В умовах обмежених джерел для формування ресурсного потенціалу банки потребують надійних напрямів їх вкладення, що передбачає організацію діяльності, спрямованої на підвищення якості пропонованих фінансових послуг та ефективності їх здійснення. Надзвичайно важливого значення для банку набуває питання вдосконалення наявної системи формування кредитної політики банку. Ефективна кредитна політика є основою для зростання ефективності управління кредитними операціями та фінансової стабільності банків України.

У першому розділі роботи розглянуто сутність кредитної політики та принципи її формування, види кредитної політики. Особливу увагу приділено механізму управління кредитною політикою банку. Надано фінансово-економічну характеристику ПАТ "Укрсоцбанк".

У другому розділі роботи проаналізовано ринок банківського кредитування в Україні, кредитні операції та кредитну політику ПАТ "Укрсоцбанк".

У проектному розділі роботи розроблено рекомендації щодо удосконалення управління кредитною політикою: розроблено модель прогнозування чистого процентного доходу банку від обсягу кредитів, класифікованих за ступенем ризику; удосконалено аналітичне забезпечення формування кредитної політики банку; запропоновано рекомендації з удосконалення системи аудиту та управління кредитними ризиками в банку.

Застосування запропонованих рекомендацій у практичній діяльності банків сприятиме підвищенню ефективності їх кредитних операцій.

Недоліком роботи можна назвати недостатньо повно розкритий інструментарій аналізу управління кредитною політикою банку.

В цілому дипломна робота Іванова М.О. має логічну послідовність та високий теоретичний та практичний рівень. Робота задовольняє відповідним вимогам, які ставляться до виконання дипломних робіт та рекомендується до захисту у ДЕК, а її автор, – **Іванов Михайло Олександрович** – присвоєння кваліфікації "магістр з банківської справи".

Керівник:
к.е.н., доцент

О. М. Петрова

Зразок оформлення зовнішньої рецензії на дипломну роботу

РЕЦЕНЗІЯ

на дипломну роботу студента другого року навчання магістратури
фінансового факультету ХНЕУ ім. С. Кузнеця
спеціальності 072 "Фінанси, банківська справа та страхування"

Петрова Івана Івановича

на тему "Аналіз ефективності кредитної політики та управління
кредитним портфелем банку"

Актуальність теми даного дослідження обумовлена тим, що дохід від кредитних операцій займає значну питому вагу в загальному доході банку. Отже, підвищуючи якість управління саме кредитними операціями банку, можна досягти більш високого його фінансового результату.

Новизна. Дипломна робота має як теоретичну, так і практичну цінність. Дослідження спрямоване на обґрунтування рекомендацій щодо формування виваженої кредитної політики банку на основі управління його кредитним портфелем та розроблення заходів з підвищення його ефективності.

Якість проведеного аналізу проблеми. Автор вміло узагальнює різні погляди на вирішення завдань, що розкривають мету дипломної роботи. Позитивним можна вважати те, що в роботі якісно виконана теоретична та аналітична частини, що дозволило сформулювати основи вирішення проблеми та обґрунтувати його порядок.

Практична цінність висновків та рекомендацій. У результаті використання запропонованого в роботі комплексного підходу до формування кредитного портфеля ПАТ "Укрексімбанк" (**обов'язково вказувати назву банку – бази дослідження**) покращується процес формування ціни на кредитні ресурси. Методика комплексного оцінювання кредитоспроможності позичальника на основі дискримінантної моделі та визначення кредитного ризику сприяє покращанню якості кредитного портфеля банку.

Наявність недоліків. Як недолік можна назвати недостатнє відображення в обліку операцій з врахування векселів, що також відносяться до кредитних операцій.

Загальний висновок. Проте дане зауваження не знижує цінності даної дипломної роботи. Вона відповідає вимогам, що пред'являються до таких робіт, рекомендується до захисту з (позитивною або негативною) оцінкою, а її автор – **Петров Іван Іванович** – заслуговує присвоєння кваліфікації "магістр з банківської справи".

Рецензент: начальник відділення №2
ХФ ПАТ "Укрексімбанк"

(підпис, печатка)

П. І. Б.

Лист зауважень (зразок)

Обов'язкове представлення
для повторного подання
(після усунення зауважень)

 П. І. Б. студента

Л И С Т

зауважень під час проходження нормоконтролю
і допуску до захисту дипломної роботи

Наявність необхідних документів	Наявність	Повторне подання
Довідка про працевлаштування (подання з деканату)		
Зовнішня рецензія		
Відгук керівника		
Довідки з бази практики		
Презентаційний (ілюстративний матеріал)		
Електронний варіант роботи (CD)		
Ксерокопії публікацій		
Стаття (<i>тези</i>) за результатами виконання дипломної роботи		
Наявність підписів:		
Віза відповідального за нормоконтроль		
Керівника		
Студента		

Зауваження для обов'язкового усунення у роботі на **сторінках**:

Оформлення розділів дипломної роботи:

- ___ АНОТАЦІЇ
- ___ ЗМІСТ
- ___ ВСТУП
- ___ ЛІТЕРАТУРА
- ___ ВИСНОВКИ
- ___ ДОДАТКИ

Висновок про необхідність повторного
проходження нормо-контролю _____

Тематика дипломних робіт для студентів
спеціальності 072 "Фінанси, банківська справа та страхування"
(магістерська програма підготовки "**Банківський менеджмент**")
(станом на 2016–2017 навчальний рік)

1. Управління капіталізацією банку та оцінювання її ефективності в умовах європейської інтеграції.
2. Адаптація валютної політики банків до вимог законодавства країн ЄС.
3. Імплементация нормативно-правової бази функціонування вітчизняних банків до вимог законодавства країн ЄС.
4. Управління роздрібним банківським бізнесом.
5. Управління безпекою діяльності банку.
6. Оптимізація управління валютними операціями банку.
7. Управління депозитними ресурсами банку.
8. Управління структурою доходів і витрат банку.
9. Управління електронним банкінгом в Україні.
10. Управління кредитною політикою банку.
11. Управління якістю кредитного портфеля банку.
12. Управління заставними відносинами в банківській діяльності.
13. Оптимізація управління кредитним обслуговуванням клієнтів банку.
14. Управління ліквідністю банку.
15. Управління дохідністю банку.
16. Формування інструментів грошово-кредитної політики Національного банку України.
17. Удосконалення інструментів регулювання банківського сектору.
18. Управління операціями на ринку іпотечного кредитування.
19. Розвиток системи гарантування вкладів громадян України.
20. Організація функціонування платіжної системи України.
21. Організація роботи Національного банку України з проблемними банками.
22. Оптимізація управління операціями з банківськими металами.
23. Управління діяльністю банку в системі обслуговування приватних та корпоративних клієнтів.
24. Управління процесами бізнес-планування в банку.
25. Управління ресурсним потенціалом банку.
26. Управління ризиками банку.

27. Удосконалення методики рейтингового оцінювання діяльності банку.
28. Організація роботи банків з векселями.
29. Управління діяльністю банку на ринку цінних паперів.
30. Управління фінансовою стійкістю банку.
31. Формування стратегії розвитку банку.
32. Управління активами і пасивами банку.
33. Управління формуванням та використанням депозитної бази банку.
34. Соціальна відповідальність банківського бізнесу.
35. Інформаційно-аналітичне забезпечення стратегічного управління банком.
36. Управління конкурентоспроможністю банку.
37. Розвиток корпоративного управління в банку.
38. Менеджмент діяльності банку на фондовому ринку.
39. Стратегічне фінансове управління у банку.
40. Управління вартістю банківського бізнесу.
41. Антикризове управління банком.
42. Управління інтелектуальним капіталом банку.
43. Формування системи ризик-менеджменту кредитної діяльності банку.
44. Управління маркетинговою діяльністю банку.
45. Управління клієнтським капіталом банку.
46. Формування бренд-орієнтованої системи управління банком.
47. Маркетинг відносин у системі управління банком.
48. Управління комунікаційною політикою банку.
49. Удосконалення формування та реалізації інвестиційної політики банку.
50. Управління картковим бізнесом банку.
51. Дистанційне обслуговування банками фізичних осіб.
52. Розвиток сучасних технологій обслуговування банківського населення.
53. Інвестиційне кредитування підприємств малого та середнього бізнесу.
54. Фінансово-інвестиційний консалтинг.
55. Інвестиційне кредитування АПК.
56. Оптимізація інвестиційного портфеля і методи його формування.
57. Управління процесами проектного банківського фінансування.

Тематика дипломних робіт для студентів
спеціальності 072 "Фінанси, банківська справа та страхування"
(магістерська програма підготовки "**Аналітика банківських процесів**")
(станом на 2016–2017 навчальний рік)

1. Організація та аналіз роздрібного банківського бізнесу.
2. Оптимізація портфеля банківських продуктів.
3. Аналітичне забезпечення впровадження нових банківських продуктів.
4. Аналіз роботи банків щодо протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом.
5. Аналіз та оцінка економічного потенціалу банку.
6. Моніторинг і діагностика стану безпеки банку.
7. Аналіз діяльності банків на валютному ринку.
8. Аналіз валютних операцій банків та технології їх реалізації в банку.
9. Оптимізація структури витрат банку.
10. Удосконалення депозитної політики в банках.
11. Формування депозитної політики банку
12. Аналіз доходності операцій банку.
13. Оптимізація структури доходів банку.
14. Аналіз розвитку електронного банкінгу в Україні.
15. Аналіз та оцінка ефективності формування капітальної бази банку.
16. Організація та аналіз розрахунково-касової роботи банку.
17. Формування кредитної політики банку в умовах глобалізації світових фінансів.
18. Забезпечення ефективного функціонування ринку міжбанківських кредитів.
19. Аналіз роботи банків з проблемними кредитами.
20. Аналіз якості кредитного портфеля банку.
21. Організація моніторингу клієнтів у системі управління кредитними ризиками.
22. Регулювання заставних відносин у банківській діяльності.
23. Обліково-аналітичне забезпечення кредитного обслуговування клієнтів банку.
24. Аналіз та оцінка кредитоспроможності клієнтів банку.
25. Організація та аналіз процесу банківського кредитування.

26. Організація та аналіз лізингових операцій банку.
27. Аналіз та оцінка платоспроможності банку.
28. Аналіз та оцінка ліквідності банку.
29. Аналіз та регулювання банківської діяльності.
30. Забезпечення стабільності банківської системи.
31. Організація та аналіз функціонування ринку банківських послуг в Україні.
32. Організація та аналіз міжнародної діяльності Національного банку України.
33. Аналіз і прогнозування готівкового обігу в Україні.
34. Аналіз і оцінка ефективності функціонування ринку іпотечного кредитування.
35. Організація та аналіз системи гарантування вкладів фізичних осіб.
36. Аналітичне забезпечення валютного контролю в системі фінансових відносин.
37. Аналіз функціонування платіжної системи України.
38. Аналіз діяльності Національного банку України з проблемними банками.
39. Організація емісійно-касової роботи в установах банків.
40. Оцінка впливу грошово-кредитної політики на діяльність банків.
41. Аналіз законодавчо-нормативного забезпечення діяльності банків України.
42. Аналітичне забезпечення безготівкових розрахунків у банках України.
43. Аналіз ефективності операцій з банківськими металами.
44. Аналіз та оцінка облікової політики банку.
45. Формування фінансової звітності банками України.
46. Аналіз фінансових результатів діяльності банку.
47. Аналіз фінансового стану банку.
48. Аналіз фінансової стійкості банку.
49. Удосконалення методики аналізу фінансового стану банку.
50. Аналіз роботи банку з приватними клієнтами.
51. Аналіз процесу обслуговування корпоративних клієнтів банку.
52. Формування організаційної структури банку та її оптимізація.
53. Оптимізація структури пасивних операцій банку.

54. Оптимізація структури активних операцій банку.
55. Організація та аналіз операцій банків з використанням платіжних карток.
56. Аналітичне забезпечення бізнес-планування в банку.
57. Забезпечення прибутковості діяльності банку.
58. Організація та аналіз ефективності проектного фінансування в банках.
59. Аналіз та оцінка процентної політики банку.
60. Організація рейтингового оцінювання діяльності банків.
61. Аналіз ресурсного потенціалу банку.
62. Організація та аналіз факторингових операцій банку.
63. Формування системи оцінювання ефективності діяльності банку.
64. Аналіз роботи банків з векселями.
65. Аналіз та оцінка діяльності банку на ринку цінних паперів.
66. Організація банківського довірчого управління портфелем цінних паперів.
67. Оцінювання ризиків при здійсненні операцій банків з цінними паперами.
68. Аналіз формування інвестиційного портфеля банку та його оптимізація.
69. Аналіз реєстраторської та депозитарної діяльності банку.
70. Аналіз та оцінка системи управління кредитними ризиками банків.
71. Формування кредитної політики банку в умовах глобалізації світових фінансів
72. Аналіз процесів злиття та поглинання в банківській системі України.
73. Аналіз конкурентоспроможності банку на регіональному ринку.
74. Моделі та технології реінжинірингу бізнес-процесів банку.
75. Зміцнення конкурентної позиції банку на основі реінжинірингу бізнес-процесів.
76. Аналіз конкурентоспроможності банку.
77. Аналіз управління персоналом банку.
78. Обліково-аналітичне забезпечення діяльності банку на картковому ринку.
79. Удосконалення системи внутрішнього аудиту банку.
80. Контролінг бізнес-процесів банку.

81. Аналіз залучених коштів банку.
82. Аналіз кредитного потенціалу банку.
83. Аналіз інвестиційного потенціалу банку.
84. Удосконалення системи маркетингової політики банку.
85. Забезпечення позитивного іміджу банку.
86. Підвищення прибутковості діяльності банку.
87. Оптимізація структури недохідних активів банку.
88. Аналіз управління ризиками банківської діяльності.

Зразок оформлення титульного аркуша дипломної роботи

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ФІНАНСОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ

Пояснювальна записка

до дипломної роботи

МАГІСТР

(освітній ступінь)

на тему: "Аналіз фінансових результатів діяльності банку"

Виконав: студент (ка) 2 року навчання,
групи 8.02.25.15.01,
спеціальності 072 "Фінанси, банківська справа
та страхування"

Петрова О. І.

Керівник: к.е.н., доцент Іванова О. С.

Рецензент: к.е.н. Сидоров І. І.

Харків – 2017 рік

Зразок завдання до дипломної роботи

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯФакультет ФінансовийКафедра Банківської справиОсвітній ступінь МагістрСпеціальність 072 "Фінанси, банківська справа та страхування"

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри банківської справи

_____ проф. Колодізев О. М.

"___" _____ 20__ року

З А В Д А Н Н Я

НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Шевченко Тетяні Олександрівні

1. **Тема роботи:** Управління капіталом банку
керівник роботи: Петрова Інна Ярославівна, кандидат економічних наук, доцент затверджені наказом ректора від " 01 " вересня 2016 року №1107-С
2. **Строк подання студентом роботи:** 23 грудня 2016 року
3. **Вихідні дані до роботи:** Статистична звітність банку, нормативно-правові та законодавчі акти України, періодичні видання, науково-методичні розробки вітчизняних та зарубіжних авторів
4. **Зміст розрахунково-пояснювальної записки** (перелік питань, які потрібно розробити):
Розділ 1: Теоретичні аспекти управління капіталом банку
Розділ 2: Оцінка ефективності здійснення управління капіталом банку
ПАТ КБ "ПриватБанк"
Розділ 3: Розробка комплексної програми управління капіталом банк
ПАТ КБ "ПриватБанк"
5. **Перелік графічного матеріалу**
Плакат 1: Підходи до управління капіталом банку
Плакат 2: Загальна класифікація банківських ресурсів
Плакат 3: Структура банківських ресурсів
Плакат 4: Підходи до аналізу ресурсної бази банку
Плакат 5: Показники оцінки ефективності капіталу ПАТ КБ "Приватбанк"
Плакат 6: Структура ресурсів ПАТ КБ "Приватбанк"
Плакат 7: Розрахунок основних коефіцієнтів ділової активності в частині пасивів
Плакат 8: Ефективність функціонування системи управління ресурсозбереження
в ПАТ КБ "Приватбанк"

Закінчення додатка И

Плакат 9: Показники ефективності формування та використання ресурсів банку

Плакат 10: Динаміка інтегральних показників формування та використання ресурсів банку

Плакат 11: Комплексна програма управління ресурсозбереженням

Плакат 12: Планування основних техніко-економічних показників з урахуванням запропонованих заходів та оцінка економічної ефективності

6. Консультанти розділів дипломної роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання: 01 вересня 2016 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Розробка плану дипломної роботи, ознайомлення з літературними джерелами за темою	01.09.2016–07.09.2016	
2	Написання теоретичної частини дипломної роботи	08.09.2016–25.09.2016	
3	Написання аналітичної частини дипломної роботи	26.09.2016–31.10.2016	
4	Написання проектної частини дипломної роботи	01.11.2016–28.11.2016	
5	Перевірка чернетки дипломної роботи та внесення змін до неї керівником	29.11.2016–05.12.2016	
6	Перевірка якості дипломної роботи у системі "Антиплагіат"	06.12.2016–11.12.2016	
7	Оформлення дипломної роботи	12.12.2016–19.12.2016	
8	Подання Голові державної екзаменаційної комісії щодо захисту дипломної роботи	20.12.2016–24.12.2016	

Студентка _____ **Шевченко Т. О.**
Керівник роботи _____ **Петрова І. Я.**

Нормоконтроль (студент проходить особисто перед допуском до захисту):

1. Відповідність структури дипломної роботи
2. Оформлення роботи
3. Наявність відгуку, рецензії та довідок
4. Ксерокопії публікацій студента (тези, статті)
5. Електронний варіант роботи (CD) для перевірки на приналежність авторських прав _____

(підпис інженера кафедри)

(відповідність відсотка співпадіння представленого матеріалу встановленому рівню)

Відповідальний викладач: _____

(підпис)

(науковий ступінь, вчене звання, П. І. Б)

Зразок оформлення подання до дипломної роботи

Форма № Н-9.03

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ****ПОДАННЯ
ГОЛОВІ ДЕРЖАВНОЇ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ
ЩОДО ЗАХИСТУ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ**Направляється студентка Шевченко М.О. до захисту дипломної роботиза спеціальністю 072 "Фінанси, банківська справа та страхування"на тему: Управління кредитною політикою банку

Дипломна робота і рецензія додаються.

Декан факультету _____ П. В. Проноза

(підпис)

Довідка про успішністьПетрова Марина Олегівна за період навчання на Фінансовому факультеті з 20__ року до 20__ року повністю виконала навчальний план за напрямом підготовки з таким розподілом оцінок за:

національною шкалою: відмінно __%, добре __%, задовільно __%;

шкалою ECTS: А __%; В __%; С __%; D __%; Е __%.

Секретар факультету _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Висновок керівника дипломної роботи

Студентка Петрова М.О. виконала дипломну роботу у повному обсязі у _____ / відповідності до виданого завдання та визначений строк згідно календарного плану. Зміст роботи, в цілому, відповідає обраній темі. Стил ь та мова викладання дипломної роботи зрозумілі. При виконанні роботи було використано ПЕОТ та ІКТ. За результатами дослідження підготовлено (оприлюднено) до друку наукову статтю у фаховому збірнику наукових праць. Результати перевірки змісту дипломної роботи в системі "Антиплагіат" свідчать про самостійність її виконання. Магістерська дипломна робота рекомендується до захисту у ДЕК.

Керівник роботи _____ Г. О. Селєзньова
"_____" _____ 20__ року**Висновок кафедри про дипломну роботу**Дипломна робота розглянута. Студентка Петрова М. О. допускається до захисту даної роботи в Державній екзаменаційній комісії. Протокол №__ від _____ 20__ р.Завідувач кафедри банківської справи, професор_____
(підпис) О. М. Колодізев

"_____" _____ 20__ року

Зразок анотації дипломної роботи

АНОТАЦІЯ

Петров А. І. Управління ресурсним потенціалом банку. – Рукопис.

Магістерська дипломна робота зі спеціальності 072 "Фінанси, банківська справа та страхування". – Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця. – Харків, 2017. – 120 с.

Магістерська дипломна робота присвячена вивченню теоретичних засад та практичних положень управління ресурсним потенціалом банку в сучасних умовах господарювання. Розкрито сутність ресурсного потенціалу банку, охарактеризовано його складові, проаналізовано тенденції формування на макрорівні. Узагальнено основні методи управління ресурсною базою банку. Проаналізовано динаміку, структуру та ефективність формування та використання ресурсного потенціалу банку. Запропоновано редукцію показників, які необхідно враховувати під час прийняття рішень. Представлено рейтинг десяти найбільших банків України з точки зору ефективності використання ними ресурсного потенціалу. Результати розробок можуть бути використані в практичній діяльності банківських установ.

Ключові слова: ресурсний потенціал банку, ресурси банку, депозитні операції, управління формуванням ресурсів банку.

АННОТАЦИЯ

Петров А. И. Управление ресурсным потенциалом банка. – Рукопись.

Магистерская дипломная работа по специальности 072 "Финансы, банковское дело и страхование". – Харьковский национальный экономический университет имени Семена Кузнеця. – Харьков, 2017. – 120 с.

Магистерская дипломная работа посвящена изучению теоретических принципов и практических положений управления ресурсным потенциалом банка в современных условиях. Раскрыта сущность ресурсного потенциала банка, охарактеризованы его составляющие, проанализированы тенденции формирования на макроуровне. Обобщены основные методы управления ресурсной базой банка. Проанализирована динамика, структура и эффективность формирования и использования ресурсного потенциала банка. Предложена редукция показателей, которые необходимо учитывать при принятии решений. Представлен рейтинг десяти крупнейших банков Украины с точки зрения эффективности использования ими ресурсного потенциала. Результаты разработок могут быть использованы в практической деятельности банковских учреждений.

Ключевые слова: ресурсный потенциал банка, ресурсы банка, депозитные операции, управления формированием ресурсов банка.

ABSTRACT

Petrov A. I. The bank resource potential management. – Manuscript.

Master's degree diploma work on the speciality 072 "Finance, Banking and Insurance". – Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics. – Kharkiv, 2017. – 120 p.

Master's degree diploma work is devoted to the study of the theoretical principles and practical positions of the bank resource potential management under modern conditions. The essence of the bank resource potential has been described, its constituent have been characterized the forming tendencies have been analysed on the macrolevel. The basic methods of managing the bank resource base have been generalized. The dynamics, structure and efficiency of forming and using the bank resource potential has been analysed. Reduction of indexes which must be taken into account when making a decision is offered. The rating of ten largest banks of Ukraine is presented in terms of efficiency of the resource potential use. The results of the developments can be implemented in practical activity of bank institutions.

Keywords: resource potential of a bank, bank resources, deposit operations, forming bank resources management.

Зразок оформлення змісту дипломної роботи

ЗМІСТ

ВСТУП	6
1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ БАНКУ	8
1.1. Дослідження кризових явищ у діяльності банку	8
1.2. Сутність та зміст антикризового управління	19
1.3. Обґрунтування принципів антикризового управління	29
1.4. Фінансово-економічна характеристика ПАТ "Укрсоцбанк"	40
2. АНАЛІЗ ПІДХОДІВ ДО ДІАГНОСТИКИ КРИЗОВИХ ЯВИЩ	47
2.1. Діагностика кризових явищ за допомогою моніторингу зовнішнього та внутрішнього середовища банку	47
2.2. Діагностування кризових явищ з використанням методів фінансового аналізу	57
2.3. Аналіз рівня інформаційності показників та внутрішніх факторів у процесі антикризового управління	68
3. РОЗРОБКА МЕТОДИЧНИХ ПІДХОДІВ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ	75
3.1. Прогнозування можливості виникнення кризи та діагностика етапу її розвитку	75
3.2. Обґрунтування і вибір антикризової стратегії	82
3.3. Формування організаційно-економічного механізму антикризового управління	94
ВИСНОВКИ	104
ЛІТЕРАТУРА	107
ДОДАТКИ	120

Зразок оформлення списку літератури

Таблиця Н.1

Приклади оформлення бібліографічного списку використаних джерел, який наводиться у дипломній роботі

Вид джерела	Приклад оформлення
1	2
Законодавчі та нормативні документи треба розміщувати в списку використаних джерел у такому порядку: Конституція України; Кодекси; Закони України; Укази Президента; Постанови Верховної Ради України; Постанови Кабінету Міністрів України; інструкції та нормативні акти, видані міністерствами та іншими державними установами	
Законодавчі та нормативні документи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України, затверджена : Законом України № 254к/96-ВР від 28.06.1996 р., із змінами, внесеними 25.01.2012 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-в. 2. Бюджетний Кодекс України № 2456-VI від 08.07.2010 р., із змінами, внесеними 05.02.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2456-17. 3. Про банки і банківську діяльність : Закон України № 2121-III від 07.12.2000 р., із змінами, внесеними 22.09.2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1087.635.40&nobreak=1. 4. Указ Президента України "Про заходи щодо забезпечення відновлення стабільності у банківській системі" № 813/2009 від 08.10.2009 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2009. 5. "Про прийняття за основу проекту : Закону України про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом". Постанова Верховної Ради України № 4069-VI від 18.11.2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4069. 6. Про збільшення статутного капіталу публічного акціонерного товариства "Державний ощадний банк України" та внесення змін до його Статуту : Постанова Кабінету Міністрів України № 1065 від 20.10.2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1065-2011-п.

Продовження додатка Н
Продовження табл. Н.1

1	2
	<p>7. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затверджена : Постановою Правління НБУ № 368 від 28.08.2001 р., із змінами, внесеними 13.02.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01.</p> <p>8. План рахунків бухгалтерського обліку банків України, затверджений Постановою Правління НБУ № 280 від 17.06.2004 р., із змінами, внесеними 01.10.2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0918-04.</p> <p>9. Положення про порядок формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями, затверджене Постановою Правління НБУ № 23 від 25.01.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z023112#n46.</p> <p>10. Положення про регулювання НБУ ліквідності банків України, затверджене Постановою Правління НБУ України № 259 від 30.04.2009 р., із змінами, внесеними 25.01.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0410-09.</p>
Наукову, навчально-методичну та спеціальну літературу (у тому числі газетні та журнальні статті), видану українською та російською мовами необхідно розміщувати у списку використаних джерел в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків	
Книги: один автор	<p>1. Аакер Д. К. Стратегическое рыночное управление / Д. К. Аакер ; [пер. с англ. ; под ред. Ю. Н. Каптуревского]. – СПб. : Питер, 2007. – 544 с.</p> <p>2. Алле М. С. Экономика как наука / М. С. Алле ; пер. И. А. Егорова. – М. : Наука для общества, РГГУ, 1995. – 168 с.</p> <p>3. Дударев Д. Н. Технологии продаж страховых продуктов / Д. Н. Дударев. – М. : Мысль, 2008. – 216 с.</p> <p>4. Коваленко В. В. Стратегічне управління фінансовою стійкістю банківської системи : методологія і практика: монографія / В. В. Коваленко. – Суми : ДНВЗ "УАБС НБУ", 2010. – 228 с.</p> <p>5. Костерина Т. М. Кредитный менеджмент в банке : учебно-методический комплекс / Т. М. Костерина. – М. : Изд. Центр ЕАОИ, 2008. – 184 с.</p> <p>6. Яценко П. М. Банківська справа / П. М. Яценко. – Банківська справа. – К. : Центр навчальної літератури, 2011. – 410 с.</p>
Два автори	<p>1. Васюренко О. В. Ресурси комерційного банку: теоретичний та прикладний аналіз : монографія / Л. В. Васюренко, І. М. Федосік. – Харків : ПП Яковлева, 2003. – 88 с.</p> <p>2. Волкова І. А. Бухгалтерський облік у банках : навч. посіб. / І. А. Волкова, О. Ю. Калініна. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 520 с.</p>

Продовження додатка Н
Продовження табл. Н.1

1	2
Три автори	<p>1. Абалкин Л. И. Хозяйственный механизм общественных формаций / Л. И. Абалкин, А. П. Бокалов, Э. А. Быстрицкая ; под. ред. Л. И. Абалкина. – М. : Мысль, 1986. – 268 с.</p> <p>2. Акофф Р. Л. Идеализированное проектирование: как предотвратить завтрашний кризис сегодня / Р. Л. Акофф, Д. П. Магидсон, Г. Д. Эддисон ; пер. с англ. Ф. П. Тарасенко. – Днепропетровск : Баланс Бизнес Букс, 2007. – 265 с.</p> <p>3. Криклій О. А. Банківський менеджмент : монографія / О. А. Криклій, Н. Г. Маслак, О. М. Пожар. – Суми : ДВНЗ "УАБС НБУ", 2011. – 152 с.</p> <p>4. Мороз А. М. Кредитний менеджмент : навч. посіб. / А. М. Мороз, Р. І. Шевченко, І. В. Дубик. – К. : КНЕУ, 2009. – 399 с.</p>
Чотири автори	<p>1. Облік і аудит у банках : навч. посіб. / [О. Г. Коренєва, Н. Г. Слав'янська, Н. Г. Євченко, О. В. Карпенко] ; за ред. О. Г. Коренєвої, Н. Г. Слав'янської. – Суми : ВТД "Університетська книга", 2007. – 493 с.</p> <p>2. Основи банківської справи : підручник / [І. Ф. Прокопенко, В. І. Ганін, В. В. Соляр, С. І. Маслов]. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 410 с.</p>
П'ять і більше авторів	<p>1. Аналіз банківської діяльності : підручник / [А. М. Герасимович, М. Д. Алексеєнко, І. М. Парасій-Вергуненко та ін.] ; за ред. А. М. Герасимовича. – К. : КНЕУ, 2004. – 599 с.</p> <p>2. Оцінка кредитоспроможності та інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання : монографія / [А. О. Єпіфанов, Н. А. Дехтяр, Т. М. Мельник та ін.] ; за ред. А. О. Єпіфанова. – Суми : УАБС НБУ, 2007. – 286 с.</p> <p>3. Психологія менеджмента / [П. К. Власов, А. В. Липницький, І. М. Луцихина и др.] ; под ред. Г. С. Никифорова. – Харьков : Гуманитар. центр, 2007. – 510 с.</p>
Без автора	<p>1. Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: збірник наукових праць / [ред. А. О. Єпіфанов]. – Суми : ДВНЗ "Українська академія банківської справи" НБУ, 2011. – 123 с.</p>
Багатотомний документ	<p>1. Історія Національної академії наук України, 1941–1945. Ч. 2: Додатки / [упоряд. Л. М. Яременко та ін.]. – К. : Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2009. – 573 с.</p> <p>2. Межгосударственные стандарты: каталог в 6 т. Т.1 / [сост. И. В. Ковалева, Е. Ю. Рубцова ; ред. В. Л. Иванов]. – Львов : НТЦ "Леонорм-Стандарт", 2005. – 277 с.</p> <p>3. Кучерявенко Н. П. Курс банковского права: Особенная часть: в 6 т. Т. 4: Косвенные налоги / Н. П. Кучерявенко. – Харьков : Право, 2012. – 534 с.</p>

Продовження додатка Н
Продовження табл. Н.1

1	2
	<p>4. Бондаренко В. Г. Теорія ймовірностей і математична статистика. Ч.1 / В. Г. Бондаренко, І. Ю. Канівська, С. М. Парамонова. – К. : НТУУ "КПІ", 2006. – 125 с.</p>
Матеріали конференцій	<p>1. Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу: матеріали Всеукр. конф. молодих учених "Молодь України і аграрна реформа", (Харків, 11–13 жовт., 2011 р.) / М-во аграр. політики, Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. – Х. : Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2011. – 167 с.</p> <p>2. Банки в сучасних економічних процесах : зб. текстів виступів на республік. міжвуз. наук.-практ. конф. / Держкомстат України, Ін-т статистики, обліку та аудиту. – К. : ІСОА, 2002. – 147 с.</p> <p>3. Матеріали ІХ з'їзду Асоціації українських банків, 30 червня 2010 р. інформ. бюл. – К. : Асоц. укр. банків, 2010. – 117 с.</p> <p>4. Ризикологія в економіці та підприємстві : зб. наук. праць за матеріалами міжнар. наук.-практ. конф., 27–28 березня 2011 р. / М-во освіти і науки України, Держ податк. адмін. України [та ін.]. – К. : КНЕУ, Акад. ДПС України, 2011. – 452 с.</p>
Частина книги, періодичного, продовжуваного видання	<p>1. Валова І. Л. Нові принципи угоди Базель II / І. Л. Валова ; пер. з англ. Н. М. Середи // Банки та банківські системи. – 2007. – Т. 2, № 2. – С. 13–20.</p> <p>2. Герасимович А. М. Система показників, що визначають ефективність управління кредитним портфелем банку / А. М. Герасимович, І. А. Герасимович, Н. А. Морозова-Герасимович та ін. // Вісник Житомирського державного технологічного університету. – 2010. – № 3(53). – С. 162–165.</p> <p>3. Добровольська І. О. Узагальнення сутнісного розуміння та визначення поняття "ресурсний потенціал банку" / І. О. Добровольська // Інноваційна економіка: междунар. науч. конф., 3–5 окт. 2010 р.: тези докл. – Харків, 2007. – С. 33.</p> <p>4. Примостка Л. О. Кредитний ризик банку: проблеми оцінювання та управління / Л. О. Примостка // Фінанси України, 2004. – № 8. – С. 118–125.</p> <p>5. Слобода Л. Напрями вдосконалення роботи банків з проблемними активами в посткризовий період / Л. Слобода, Н. Дунас // Вісник НБУ. – 2011. – № 4. – С. 46–51.</p> <p>6. Чубукова О. Р. Стратегії регулювання банківської діяльності в екстремальних умовах / О. Р. Чубукова, В. М. Рубан, Н. О. Геселева // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. – 2011. – № 3 (6). – С. 190–195</p>

Продовження додатка Н
Продовження табл. Н.1

1	2
Словники	1. Тимошенко З. І. Болонський процес в дії: словник-довідник основних термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл. / З. І. Тимошенко, О. І. Тимошенко. – К. : Європ. ун-т, 2007. – 57 с. 2. Українсько-німецький тематичний словник / [уклад. Н. М. Яцко та ін.]. – К. : Карпенко, 2007. – 219 с. 3. Європейський Союз : словник-довідник / [ред.-упоряд. М. О. Марченко]. – К. : К.І.С., 2006. – 138 с.
Дисертації	1. Леонов С. М. Інвестиційний потенціал банківської системи: методологія формування та використання : дис. ... доктора екон. наук: 08.00.08 / Леонов Семен Миколаєвич. – Суми, 2010. – 286 с.
Автореферати дисертацій	1. Д'яконов М. О. Управління кредитним ризиком комерційного банку: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.08 "Гроші, фінанси і кредит" / М. О. Д'яконов. – Суми, 2011. – 26 с.
Державні стандарти, ДБН необхідно розміщувати у списку використаних джерел в алфавітному порядку заголовків	
Державні стандарти, СНіП	1. ГОСТ 12.1.003-83 Шум. Общие требования безопасности. – М. : Изд-во стандартов, 1991. – 12 с. 2. ДБН В.1.1-7-2002 Захист від пожежі. Пожежна безпека об'єктів будівництва. – К. : ЦУЛ, 2002. – 16 с. 3. СНіП 2.09.04-87 Административные и бытовые здания. – М. : Стройиздат, 1995. – 18 с. 4. СНіП II-4-79 Естественное и искусственное освещение // Светотехника. – 1979. – № 10. – С. 1–29
Літературу, видану іноземними мовами, необхідно розміщувати у списку використаних джерел в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків	
Література, видана іноземними мовами	1. Amad A. M. Foreign Direct Investment: Theory, Evidence and Practice / A. M. Amad. – Palgrave Macmillan, 2006. – 329 p. 2. Edvinsson L. Intellectual Capital. Realizing Your Company's True Value By Finding Its Hidden Brainpower / L. Edvinsson, M. Malone. – N.Y.: Harper Business, 2007. – XI. – 631 p. 3. Fisher I. The Nature of Capital and Income / I. Fisher. – L., 1977. – 278 p. 4. Reichmann T. Controlling mit Kennzahlen und Managementberichten / T. Reichmann. – Munchen, 1995. – Т. 4. Aufl. 5. Robert C. R. Management perspectives on problems in controlling and cost accounting / C. R. Robert // Investment Management and Financial Innovations. – 2005. – № 3. – P. 109–127. 6. Stigler G. J. Capital and rates of return in manufacturing industries / G. J. Stigler. – New Jersey: Princeton University Press, 1963. – 227 p.

1	2
	7. Stewart T. A. Intellectual Capital. The New Wealth Of Organization / T. A. Stewart. – N.Y. : Doubleday, 1997. – 786 p.
Ресурси мережі Internet необхідно розміщувати в списку використаних джерел в алфавітному порядку заголовків	
Ресурси мережі Internet	<p>1. Офіційний сайт Асоціації Українських банків [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.aub.org.ua.</p> <p>2. Річний фінансовий звіт публічного акціонерного товариства Банк "Меркурій" за 2012 р. – 312 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.mercury-bank.com/ru/f_otchet2012.html.</p> <p>3. Середньозважений курс на міжбанківському валютному ринку України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=44446.</p> <p>4. Статистичний випуск "Формування та розміщення фінансових ресурсів депозитних корпорацій України. Січень 2012 р.". [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=66241.</p>

Примітки:

1. Бібліографічний опис оформлюється згідно з ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 "Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання".

2. Проміжки між знаками та елементами опису є обов'язковими і використовуються для розрізнення знаків граматичної і приписаної пунктуації.

Зразок оформлення титульного аркуша демонстраційного матеріалу

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

**ДЕМОНСТРАЦІЙНИЙ МАТЕРІАЛ
ДО ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ**

**АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ
ПОЗИЧАЛЬНИКА**

Керівник:

к.е.н., доцент

О. В. ЛЕБІДЬ

Студент:

другого року навчання магістратури
за програмою підготовки
"Банківський менеджмент"
фінансового факультету,
спеціальності 072 "Фінанси,
банківська справа та страхування"

Т. К. БАНКІРСЬКА

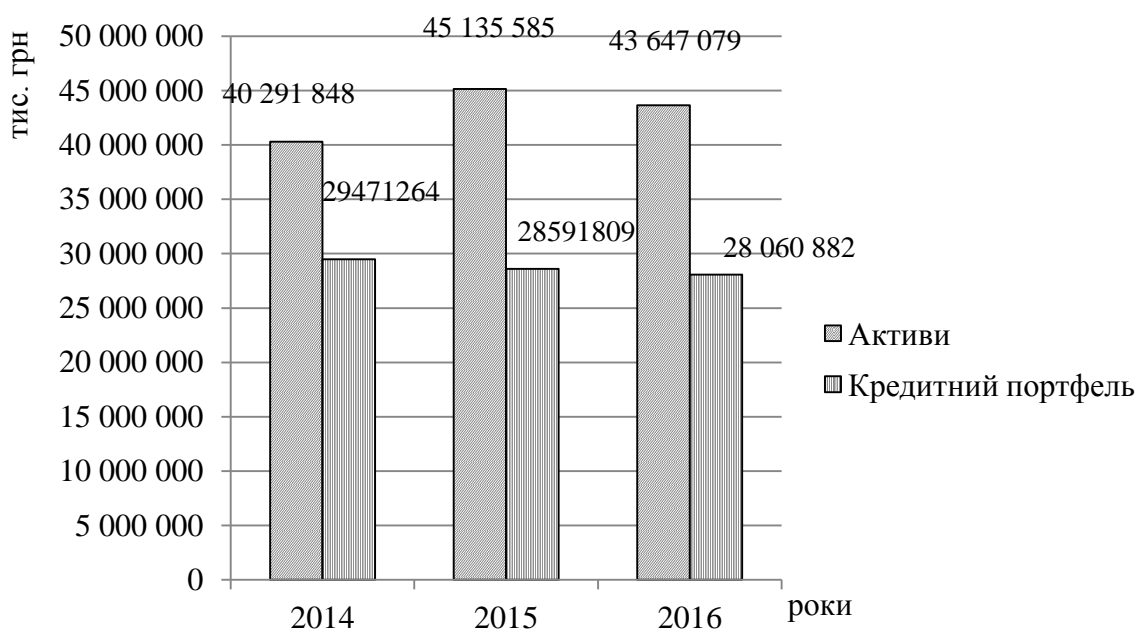
Зразок оформлення демонстраційного матеріалу (продовження)

Плакат 1

Показники діяльності ПАТ "Банк Харків" за 2014 – 2016 рр.

Показники, тис. грн	2014 р.	2015 р.	2016 р.	Темп приросту у 2012 р., %	Темп приросту у 2013 р., %
Активи банку	40 291 848	45 135 585	43 647 079	12,02	-3,30
Кредитний портфель	29 471 264	28 591 809	28 060 882	-2,98	-1,86
Зобов'язання	33 492 094	34 757 336	34 387 117	3,78	-1,07
Капітал	6 799 754	10 378 249	9 259 962	52,63	-10,78
Фінансовий результат	345 165	106 502	-1 153 571	-69,14	-1 183,14

Динаміка активів та кредитного портфеля
ПАТ "Банк Харків" у 2011 – 2013 рр.

Зразок реферату до дипломної роботи

РЕФЕРАТ

Магістерська дипломна робота: с. 120, рис. 28, табл. 32, джерел 105.

Об'єктом дослідження є процес управління кредитною діяльністю банку.

Предметом дослідження обрано теоретичні та практичні положення, принципи, методичні підходи, методи оцінки та управління кредитним ризиком банку.

Метою дипломної роботи є теоретичне обґрунтування та розробка методичних рекомендацій щодо удосконалення ризик-менеджменту кредитної діяльності банку.

У першому розділі роботи було з'ясовано економічну сутність та зміст ризик-менеджменту кредитної діяльності банку, проведено контент-аналіз понять "ризик-менеджмент" та "кредитний ризик", на його основі запропоновано поняття "ризик-менеджмент кредитної діяльності банку": це система управління ризиком, яка за допомогою методів, прийомів і заходів, спрямованих на встановлення видів, факторів, джерел ризику, прогнозує та визначає розміри ризику, запобігає чи мінімізує витрати, пов'язані з можливістю неотримання кредитором основного боргу або відсотків за ним у строки та в обсязі, що передбачені умовами кредитного договору, внаслідок невиконання позичальником узятих на себе зобов'язань.

Також були визначені фактори від яких залежить ступінь кредитного ризику банку. Досліджено організацію процесу ризик-менеджменту кредитної діяльності банку та основні елементи системи управління кредитним ризиком. Розглянуто функції суб'єктів системи управління кредитним ризиком. Представлено механізм управління кредитним ризиком. Охарактеризовано основні етапи управління кредитним ризиком індивідуального позичальника та кредитного портфеля банку. Охарактеризовано методи оцінювання та управління кредитними ризиками банку.

У процесі написання роботи визначено, що управління кредитними ризиками є необхідною умовою ефективного функціонування банків.

Максимізація прибутку, у ході здійснення банківських операцій можлива саме при мінімізації втрат від ризиків. Для ефективного управління кредитними ризиками необхідно в першу чергу вибрати оптимальну стратегію роботи банку, оптимізувати систему відстеження ризиків і виробити ефективний механізм захисту банку від ризиків.

Надано фінансово-економічну характеристику ПАТ "Банк Харків". Банк є універсальним банком, який, в межах отриманих від НБУ ліцензій та дозволів, надає великий спектр банківських послуг клієнтам – суб'єктам усіх форм господарювання, бере участь у державних та міжнародних програмах фінансування. Проаналізовано основні показники діяльності ПАТ "Банк Харків", показники, що характеризують ліквідність банку, коефіцієнти ділової активності та фінансової стійкості.

Другий розділ дипломної роботи присвячено кредитній діяльності банків України.

Аналіз кредитної діяльності банків України дає можливість стверджувати, що незважаючи на суттєві потрясіння банківської системи під час кризових 2008–2009 років, результати банківської діяльності станом на 01.01.2017 р. мають хоча і незначну, але позитивну динаміку. Певне поліпшення в якості активів банківської системи пояснюється в основному списаннями "проблемних" кредитів, а також продажем частини проблемних кредитів третім особам. Банківська система України завдяки політиці НБУ та відновленню загально-економічної ситуації продовжує відновлювати свою роботу.

Також проаналізовано кредитний портфель ПАТ "Банк Харків". Визначено, що банк дотримується всіх нормативів кредитного ризику, встановлених Національним банком України. Загальний аналіз структури та якості кредитного портфеля банку дозволив зробити висновки про зниження його якості. З огляду на таке становище аналіз треба деталізувати за допомогою методу коефіцієнтів у напрямі виявлення причин збільшення питомої ваги проблемних кредитів. Також представлена система ризик-менеджменту кредитної діяльності ПАТ "Банк Харків". Проаналізовано кредитний портфель ПАТ "Банк Харків" за допомогою методу коефіцієнтів.

У третьому розділі були запропоновані основні напрями удосконалення кредитного ризик-менеджменту банку. За допомогою використання методу стратегічного планування сформовано альтернативні варіанти стратегій управління кредитними ризиками для ПАТ "Банк Харків" залежно від комбінацій факторів внутрішнього та зовнішнього середовища. З метою удосконалення процесу оцінювання кредитних ризиків розроблено модель залежності рентабельності кредитних операцій від показників якості кредитного портфеля та доведено її адекватність. Отримана модель майже в повному обсязі характеризує залежність рентабельності кредитних операцій від показників якості кредитного портфеля,

тобто мета, яка була поставлена перед проведенням економіко-математичного моделювання, була досягнута. Отже, побудована багатofакторна економіко-математична модель може бути використана для практичного застосування, тобто аналізу вихідних даних, побудови прогнозів тощо.

Також у роботі було запропоновано шляхи удосконалення процесу моніторингу кредитного ризику. З метою покращення стану якості кредитного портфеля виділено елементи системи моніторингу кредитного ризику, запропоновано етапи моніторингу кредитного ризику та напрями моніторингу кредитної політики банку.

Галузь використання – банківський сектор.

Ключові слова

Ризик-менеджмент, кредитний ризик, методи оцінювання та управління кредитними ризиками, стратегічне планування, регресійна модель.

Структура інформації, яка подається студентом на CD-диску

На диск записується 4 окремих документи:

1. Документ у форматі word єдиним файлом:

пояснювальна записка;

завдання (1 та 2 сторінка);

подання (сканована копія);

анотація (укр., рос., англ. мовами);

розділи дипломної роботи (зі вступу до висновків);

література;

додатки, у тому числі:

1) відскановані наукові публікації (статті, тези) за темою дипломної роботи (якщо немає – статті, тези у форматі word);

2) демонстраційний матеріал (у форматі word);

3) рецензія (сканована копія);

4) відгук керівника (сканована копія);

5) довідки до диплому (сканована копія).

2. Документ у форматі pdf:

пояснювальна записка;

завдання (1 та 2 сторінка);

подання (сканована копія);

анотація (укр., рос., англ. мовами);

розділи дипломної роботи (зі вступу до висновків);

література;

додатки, у тому числі:

1) відскановані наукові публікації (статті, тези) за темою дипломної роботи (якщо немає – статті, тези у форматі word);

2) демонстраційний матеріал (у форматі word);

3) рецензія (сканована копія);

4) відгук керівника (сканована копія);

5) довідки до диплому (сканована копія).

3. Реферат дипломної роботи для репозитарію (у форматі word) (титул роботи, реферат за встановленою формою, анотація на трьох мовах).

4. Презентація до дипломної роботи (формат PowerPoint).

Анотації до деяких тем магістерських робіт

Тема "Управління ресурсним потенціалом банку"

Анотація

Магістерська робота присвячена розробленню теоретичних основ, методичних підходів і рекомендацій, спрямованих на підвищення ефективності управління ресурсним потенціалом банку.

На основі теоретичного аналізу й узагальнення основних положень з формування ресурсів банку й виявлення розбіжностей у визначенні терміна "банківські ресурси" уточнене поняття "ресурси банку", розглянутий термін "ресурсний потенціал банку" і розкрита його сутність.

Обґрунтовано, що таке розмежування понять дозволяє уникнути розбіжностей у визначенні терміна "банківські ресурси", а також чіткіше структурувати задачу управління ресурсним потенціалом банку, що сприяє конкретизації змісту стратегічних і тактичних задач у банківській сфері.

Проведено узагальнений ретроспективний аналіз методичних основ управління активами і пасивами банку. Доведено, що більшість задач з управління активами і пасивами банку пов'язано з необхідністю правильного врахування тимчасового фактора. Розгляд управління фінансовими ресурсами банку у вигляді складного і багатогранного процесу дозволив обґрунтувати тезу про те, що це управління є особливою складовою частиною фінансового менеджменту.

У роботі детально проаналізовано тенденції розвитку системи банків в Україні; проведений аналіз залучення коштів у банки й ефективність їхнього використання банківськими установами. З метою підвищення результативності управління банківськими ресурсами у роботі обґрунтований і розроблений відповідний стратегічний підхід.

Для реалізації такого підходу виділені елементи регулятивного кільця управління ресурсами банку, визначені умови, що повинні відображати критеріальні функції управління ресурсним потенціалом банку, запропонована модель такого управління.

Для раціонального залучення і розміщення банківських ресурсів у магістерській роботі розглянуті нові критерії доцільності проведення активно-пасивних операцій банку. На основі введених критеріїв і формалізованої оцінки тенденції зміни обсягів залучених ресурсів і виданих кредитів розроблений підхід до збалансованого проведення активно-пасивних операцій банку і вибору джерел залучення коштів.

Одним з основних моментів у проведенні зваженої банківської політики у сфері управління його ресурсами є визначення взаємозалежної системи ставок з кредитних і депозитних операцій банку.

Для рішення цієї задачі в роботі розроблена графічна модель рівня кредитних і депозитних ставок залежно від рівня очікуваної прибутковості та ризику проведення конкретних операцій. Запропонована модель складає основу підходу до формування визначеного рівня кредитних і депозитних ставок банку.

З метою належного використання інформаційного ресурсу під час планування проведення активно-пасивних операцій банку введена в розгляд двомірна інформаційна структура упорядкованого розміщення елементів даних щодо напрямків залучення і використання ресурсів банку. Розкрито сутність відповідного планування.

Тема "Управління ліквідністю банку"

Анотація

Магістерська робота присвячена питанням управління і регулювання ліквідності банку. У роботі розглянуте широке коло питань, що стосується банківської ліквідності: визначені сутність, мета, підходи і методи управління та регулювання банківської ліквідності.

Запропоновано класифікацію факторів, що впливають на ліквідність банку.

У роботі проведене детальне дослідження еволюції економічної думки стосовно управління банківською ліквідністю. На сьогоднішньому етапі розвитку банківської справи найбільш прогресивним визнаний підхід до управління ліквідністю.

Цей підхід не обмежується окремим розглядом як джерела ліквідності активів і зобов'язань банку, а ґрунтується на комплексному управлінні банківським балансом.

Проведений аналіз впливу економічної ситуації і грошово-кредитної політики в Україні на ліквідність банків. Банки України протягом останніх п'яти років працюють у досить складних економічних умовах, а грошово-кредитна політика Національного банку України характеризується в переважній більшості грошових рестрикцій. Підтримка ліквідності в таких умовах стає для банку ще більш складним завданням, що висуває більш тверді вимоги до розроблення моделей управління ліквідністю.

Досліджено існуючі підходи до регулювання ліквідності банків з боку держави. Запропоновано диференційований підхід під час вибору критеріїв, що є основою для регулювання ліквідності з боку держави (критерії запасу) і критеріїв, що повинні застосовуватися для управління ліквідністю на рівні банку (комбіноване застосування критеріїв потоку і запасу).

Проведено вивчення структури ресурсної бази банків України з погляду її впливу на ліквідність українських банків. Результати аналізу свідчать про значну питому вагу зобов'язань без конкретного терміну вилучення в структурі ресурсної бази банків України.

У роботі також проаналізована структура активних операцій банків України з точки зору її впливу на банківську ліквідність. Найбільш істотну частину в структурі активних операцій банків України займають кредитні операції, що робить кредитний ризик одним з основних джерел ризику ліквідності. Також необхідно констатувати практично повну відсутність альтернативних напрямів можливого інвестування банківських активів.

Розроблено методику визначення "обріїв інвестування" тимчасово вільних коштів на поточних рахунках клієнтів "до запитання" у робочі активи, метою якої є мінімізація ризику ліквідності під час інвестування таких коштів з одночасним збільшенням прибутковості таких операцій.

З урахуванням розробленої методики з прогнозування залишків коштів на рахунках "до запитання" розроблена комплексна модель управління ліквідністю банку, алгоритм якої можна представити послідовністю виконання таких етапів: облік впливу позабалансових активів і зобов'язань банку;

оцінка вірогідності своєчасної трансформації активів у грошові кошти; оцінка імовірності відтоку коштів на рахунках "до запитання"; корекція ліквідної позиції залежно від запланованих банком дій на ринку; ухвалення рішення про залучення (розміщення) коштів для покриття їхнього дефіциту (надлишку) з урахуванням прогнозу зміни процентних ставок на кредитному ринку.

Тема "Соціальна відповідальність банківського бізнесу"

Анотація

Робота присвячена розробленню теоретико-методологічних основ і практичних рекомендацій з формування й ефективного використання організаційно-економічного механізму реалізації банками в промисловому регіоні соціальної функції в умовах нестабільного ринкового середовища. Системно розглянута проблема місця і ролі специфічного фінансового інституту в процесах соціалізації економіки регіону з позицій макро- і мікроекономічних підходів. За результатами дослідження обґрунтована сутність суспільної функції банків у соціально орієнтованій економіці, визначений предмет діяльності банківської сфери і представлене визначення категорій "банківська послуга", "банківська операція" і "банківський продукт".

Для удосконалення аналітичного забезпечення механізму ефективної участі банків у соціальній конверсії економіки в роботі розроблена класифікація банківських послуг і відповідних їм банківських операцій і продуктів.

Здійснено аналіз процесів формування і використання потенціалу банківської системи в забезпеченні соціальної динаміки регіонів. Обґрунтовано причини і встановлені негативні тенденції у здійсненні банками соціально орієнтованої стратегії на рівні регіонів.

На підставі досліджень динаміки надання банківських послуг і міри задоволення потреб у них зроблений висновок, що саме орієнтація в стратегії банків на короткострокові інтереси суб'єктів економіки обмежує їхній власний потенціал соціалізації.

З метою максимально можливого залучення банків, як об'єкта фінансово-економічного регулювання в регіоні, у процеси соціалізації улаштовується концепція банківського потенціалу. Досліджено особливості

формування і повноти використання створеного за роки ринкового трансформування ресурсного потенціалу банківської системи України в цілому й у регіональному розрізі.

На підставі аналізу реалізованих стратегій інших країн у сфері регулювання соціальної динаміки запропонований організаційно-економічний механізм стійкої реалізації банками соціальної функції в процесі надання банківських послуг юридичним і фізичним особам. Виходячи з результатів дослідження, визначені основні елементи цього механізму: інформаційне забезпечення, алгоритм формування кадрового потенціалу, мотиви і стимули залучення персоналу банків на задоволення потреб клієнтів.

Тема "Антикризове управління банком"

Анотація

Робота присвячена розробленню теоретичних основ, методичних підходів і практичних рекомендацій, спрямованих на підвищення ефективності вибору стратегії в системі антикризового управління банком.

У сучасних умовах антикризового управління необхідно розширити сферу його дії за рахунок введення етапу потенційної кризи, що дозволяє розробляти і вибирати стратегію його попередження. Запропоноване визначення антикризового управління охоплює всі етапи розвитку кризи, має стратегічну спрямованість і забезпечує адаптацію банку до умов мінливого зовнішнього середовища шляхом реалізації відповідних антикризових стратегій.

У роботі уточнена класифікація видів кризи в процесі функціонування і розвитку банку, що сприяє визначенню системи аналітичних показників його діагностики і розробці дієвих антикризових стратегій.

Розроблено технологію моніторингу зовнішнього і внутрішнього середовища банку на основі комплексного використання методик SPACE-аналізу і SWOT-аналізу, що дозволяє виявити ранні сигнали про початок кризи.

Діагностика кризи на основі аналізу фінансового стану банку дозволила зробити висновки про те, що дотримання економічних нормативів є необхідною, але недостатньою умовою успішного функціонування банку.

Коефіцієнтний аналіз дозволяє отримати досить повне уявлення про фінансовий стан банку, але його проведення ускладнене набором великої кількості аналізованих показників.

Для конкретизації стратегій антикризового управління і заходів цілеспрямованого впливу в роботі використані багатомірні статистичні моделі, що дозволили виділити внутрішні фактори, що обумовлюють фінансовий стан банку.

У роботі визначені фінансові орієнтири в процесі антикризового управління, що дозволило встановити зони надійності господарювання і напрями розвитку банку.

Розроблено алгоритм вибору стратегії антикризового управління на основі результатів діагностики етапу розвитку кризи й узгодження цілей зацікавлених у стійкому функціонуванні банку суб'єктів з цілями антикризового управління. Крім цього, запропонований методичний підхід до діагностики етапу розвитку кризи в процесах функціонування і розвитку банку, побудований механізм узгодження цілей зацікавлених у стійкому функціонуванні банку суб'єктів з цілями антикризового управління.

Як інструмент реалізації антикризової стратегії запропоновано використовувати організаційно-економічний механізм антикризового управління, що забезпечує своєчасну адаптацію банку до змін зовнішнього і внутрішнього середовища, розроблення і реалізацію ефективних антикризових стратегій для досягнення вищої мети антикризового управління.

Удосконалена система забезпечення його ефективності за рахунок виділення в ній підсистем моніторингу, діагностики етапу розвитку кризи, узгодження цілей зацікавлених у стійкому функціонуванні банку суб'єктів з цілями антикризового управління і вибору стратегії.

Тема "Управління фінансовою стійкістю банку"

Анотація

Магістерська робота присвячена питанням удосконалення управління фінансовою стійкістю банків у сучасних умовах розвитку економіки України.

В умовах ринкових відносин і незрілості фінансового ринку проблема фінансового оцінювання діяльності кредитних організацій стає все більш актуальною. З одного боку, банкам необхідно самостійно проводити внутрішній аналіз свого фінансового стану для виявлення прихованих резервів, а з іншого боку, виникає необхідність зовнішнього оцінювання банків – контрагентів для визначення їх надійності, що дасть змогу зробити банківську сферу прозорішою і більш передбачуваною.

У першому розділі розглянуто теоретичні основи фінансової стійкості банку. Розглянуто та проаналізовано основні вітчизняні та закордонні методи аналізу та оцінки фінансової стійкості банку. Визначено, що у світовій практиці існує багато методик для визначення рейтингу банків. Проведене дослідження сучасних методів оцінювання фінансової стійкості банків як у вітчизняній, так і в закордонній банківській практиці дає підстави констатувати, що єдиної універсальної методики аналізу не існує й гіпотетично існувати не може, враховуючи постійний динамізм та чутливість глобального фінансового ринку.

Також проаналізовано механізм управління фінансовою стійкістю банку, принципи цього механізму і ключові складові, що його забезпечують. Розглянуто методику розрахунку та економічний зміст показників оцінки фінансової стійкості банку, та розподілено їх на відповідні групи: показники капітальної стійкості банку, показники ділової активності, показники ліквідності та платоспроможності та показники прибутковості банку.

У другому розділі дипломної роботи проведено аналіз основних показників фінансово-господарської діяльності банку та аналіз фінансового стану ПАТ "Укрсоцбанк". У роботі було проаналізовано структуру активів, зобов'язань та капіталу, доходів і витрат, а також розглянуто основні статті формування прибутку банку за цей період.

Аналіз фінансової стійкості ПАТ "Укрсоцбанк", проведений у другому розділі, дозволив виокремити такі проблеми: низька диверсифікація активів, диспропорції у зобов'язаннях, нестабільність ресурсної бази, проблеми з ліквідністю, погіршення ефективності діяльності банку, високий рівень непроцентних витрат, проблеми капітальної стійкості.

Також у другому розділі розраховано інтегральний таксономічний показник фінансової стійкості ПАТ "Укрсоцбанк", і за допомогою моделі Хольта розраховані його прогностні значення на п'ять кварталів вперед.

У третьому розділі магістерської дипломної роботи побудовано системну модель управління фінансовою стійкістю банку, яка зорієнтована на оцінювання загального фінансового стану та фінансової стійкості банку, а також на прогнозування рівня фінансової стійкості банку на основі дискримінантних функцій. На основі прогностичних значень та виявлених на етапі оцінювання проблем у сучасному стані банку розроблено заходи щодо забезпечення відповідного рівня фінансової стійкості в майбутньому.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**Методичні рекомендації
до виконання дипломних робіт
для студентів спеціальності
072 "Фінанси, банківська справа та страхування"
другого (магістерського) рівня**

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладачі: **Колодізєв Олег Миколайович**
Рац Ольга Миколаївна

Відповідальний за видання *О. М. Колодізєв*

Редактор *В. Ю. Степаненко*

Коректор *Т. А. Маркова*

План 2017 р. Поз. № 241 ЕВ. Обсяг 63 с.

Видавець і виготовлювач – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*